БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 168 (16.554). | 20 июль 1976 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

«Салют-5»: ПАРВОЗ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 19 ИЮЛЬ. (ТАСС). Ўн биринчи ва ўн иккинчи иш кунлари давомида космонавтлар Борис Волинов ва Виталий Жолобов учишнинг планлаштирилган программасини бажаришни давом эттирдилар.

Медицина экспериментлари комплексида космонавтларнинг тик ҳолатда туриш қобилияти синаб кўрилди. Бунинг учун махсус вакуум идиш ёрдамида тананинг қуйи қисмига таъсир қилувчи босим пасайтирилади. Вакуум идиш ичида туриб бир жойда юриш машқини бажариш мумкин. Айни вақтда юракнинг ишлаши ва нафас олиш устидан клиник контроль қилинади.

Экипаж учиш давомидаги иш қобилиятининг ўзгаришини ўқтин-ўқтин тадқиқ қилади. Шу мақсадда командир билан борт инженер станцияни қўлда бошқариш машқига доир махсус тадқиқотларни бажарадилар, шунингдек энг сермеҳнат операцияларни бажаришда вақт сарфини аниқлайдилар.

Балиқлар уруғининг вазнсизлик ҳолатидаги ривожини тадқиқ этишга доир биологик эксперимент тугалланди.

18 июль куни станцияда ўсимлик уруғлар куртаклари ёрдамида янги биологик эксперимент бошланди. Бу эксперимент давомида космик учиш омилларининг ўсимлик тўқималари бўлинишига ва уларнинг ирсий аппаратига таъсири ўрганилади. Намланган уруғлар куртаги ўса бошлади.

Телеметрия ахбороти ва экипажнинг маълумотларига қараганда, станция ичидаги аппаратлар нормал ишлаб турибди. Космонавтлар Волинов ва Жолобов ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

МАШИНАЛАР—ТАЯНЧИМИЗ

МЕХАНИЗАЦИЯ— КАТТА КУЧ

Пахтакорларимиз меҳнат вахтасида туриб, КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга оширмоқдалар, ўнинчи беш йилликни самарадорлик ва сифат беш йиллигига айлантириш учун курашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Барча пахтакор республикаларимиз ва аввало, Ўзбекистон энди пахтадан йил сайин рекорд ҳосил кўтармоқда. Бу — пахтакорларнинг катта ютуғидир, бунга қувонмай, ҳатто олқишламай бўлмайди» деган сўзлари республикамиз меҳнаткашларини янги зафарларга руҳлантирмоқда.

Пахтачилик республикамиз қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғидир. Пахта етиштиришни кўпайтириш халқимизнинг ватанпарварлик ва интернационал бурчи, шон-шараф ишидир. Давлатимиз пахтакорларга катта моддий-техника ёрдами кўрсатяпти. Ишчилар, олимлар, конструкторлар, машинасоз-тракторсозлар замонавий техниканинг, хусусан пахта териш машиналарининг энг серунум, камчиқим хилларини яратиб беряпти, минерал ўғитлар кўпайтириляпти, мураккаб иншоотлар қурилиб, сув танқислиги бартараф этиляпти.

Дала ишлари, айниқса пахта теримини механизациялаш борасида катта ишлар қилинмоқда. Республикамизда жаҳонда тенги йўқ пахта териш машиналари, кўсак узиш ва чувиш агрегатлари, тўкилган пахтани териш механизмлари яратилиб, колхоз ва совхозлар ишлаб чиқаришига жорий этилди. Ҳозир республикамизда ўттиз минг терим машинаси бор. Пахтакорларимиз шу йилнинг ўзидагина 3 мингга яқин «зангори кема» оладилар. Комплекс механизация ва химизация, ирригация ва мелиорация шарофати билан республикамизда ўтган йили 5 миллион тоннадан ортиқ «оқ олтин» тайёрланди, шундан 2 миллион 300 минг тоннасини механизаторларимиз машиналарда териб бердилар.

Партия аграр сиёсатининг асосий йўналишлари ихтисослаштириш ва интенсивлаштириш, химиялаштириш, ирригациялаш ва мелиорациялаш, комплекс механизацияни кенг жорий этиш йўли билан пахта ва бошқа турдаги маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилашдан иборат.

Пахтачилигимиз шу асосда ривожлантирилмоқда. Теримни комплекс механизациялаш кейинги йилларда ютуқларимизнинг бири ва энг муҳими бўлди. Ўтган йили Сирдарё областининг механизаторлари ялпи ҳосилнинг 75 процентини машиналарда териб бердилар. Тошкент ва Жиззах областларида ҳам машина теримида мисли кўрилмаган ғалабаларга эришилди. Машина-механизмлар шарофати билан агротехника тадбирлари вақтида ўтказилиб, юқори ҳосил етиштирилмоқда, ҳосилдорлик оширилмоқда, сорт яхшиланиб, таннарх арзонлашмоқда, рентабеллик кўтарилмоқда. Шуниси ҳам қувончлики, илгари ноябрь ва декабрь ойларигача чўзилган йиғим-терим эндиликда бир ярим-икки ойга қисқармоқда. Механизация келажакда ҳам пахтачилигимизни юксак уфқларга бошловчи тараққиёт карвонбошиси бўлиб қолади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг доимий ғамхўрлиги туфайли пахтачиликда оғир меҳнат талаб қиладиган ишлар тобора кўпроқ машиналаштириляпти. Пахта терими умумий меҳнатнинг олтмиш процентини ташкил этади. Механизаторларнинг катта армияси пахтани машиналарда группа усулида териш, қоп-қанорсиз ташиш йўли билан иш ҳажмини қисқартириб, самарадорликни оширмоқдалар. Барча марказдаги техника воситаларини икки сменада ишлатиш, фойдали коэффициентини ошириш шарафли бурчга айланди.

Съездлар йилида республикамиз меҳнаткашлари олдида 5 миллион 300 минг тонна пахта етиштириш, шундан камида 3 миллион тоннасини машиналарда териб олишдек шарафли вазифа турибди. Бу вазифани бажариш учун, даставвал, мўл ҳосилга пухта замин яратиш керак. Пахтакорларимиз ҳалол меҳнат билан табиий офат оқибатларини тугатдилар, ҳамма майдонларда бир хил қалинликда кўчат бўлишини таъминладилар, бу йил ҳар гектар майдонда кўчатлар сони ўтган йилдагидан 25-30 минг туп кўпайтирилди.

Ғўза парвариши тезкорлик билан олиб борилмоқда. Чопиқ, культивация, суғориш, озиқлантириш, ҳашаротларга қарши кураш ва бошқа агротехника тадбирлари бир-бирига уйғунлаштирилиб ўтказилмоқда, табиий офатга дуч келган пайкалларнинг ғўзалари айниқса меҳр билан парвариш қилинмоқда. Республикамизнинг барча пахтакор колхоз ва совхозларида ғўзалар қийғос шоналаяпти, гуллаяпти, кўсаклаяпти.

Лекин бунга қаноат ҳосил қилиб бўлмайди. Июль ойининг охирига қадар ҳар туп ғўзада саккиз-ўнта бўлиқ кўсак бунёдга келтиришимиз, август ойида ҳосилга ҳосил қўшишни давом эттиришимиз лозим. Шу даврда бирорта чопиқчи, бирорта чопиқ трактори пахта майдонларидан чиқиб кетмаслиги, аксинча, тўла қувват билан ишлаши лозим.

Механизаторларимиз олдида жуда катта вазифалар турибди. Улар ўзларига ишониб топшириб қўйилган зўр қувватга эга бўлган хилма-хил техника воситалари — тракторлар, механизм-агрегатларни тўхтовсиз икки сменада ишлатишлари, ишчи органларининг мукаммал бўлишига эътибор беришлари, культивация, эгат олиш, дори сепиш ва бошқа ишларни сифатли бажаришлари керак. Бирор туп ғўза пайҳон бўлмасин, озуқа, сувдан бенасиб қолмасин. Ҳар туп ғўзанинг тақдири, серҳосил ва кўсакларнинг эртапишар бўлиши учун кураш механизаторларимизнинг шарафли бурчидир. Чеканкани механизмлар ёрдамида эртароқ ўтказиш ҳосилдорликни 4-5 центнер кўтаради. Шунга амал қилган деҳқонлар ютади.

Сув — ғўзанинг қонидир. Юқори ҳосил учун кураш ҳар катра сувдан тўғри, оқилона фойдаланишга боғлиқдир. Бу йил сув ўтган йиллардагидан сероб бўлди. Лекин уни исроф қилишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ. Сувдан тежаб-тергаб, самарали фойдаланиш ,бир литр сувдан камида икки-уч литр сувнинг нафини кўришни таъминлаш сувчиларимизнинг шарафли ишидир. Сув нечоғли кўп бўлмасин, ариқлардан тўлиб оқмасин, ундан оқилона фойдаланилмаса, кутилган натижага эришиб бўлмайди. Ҳозирги жазирама кунларда ҳар қатра сувдан ишнинг кўзини билиб фойдаланиб, ҳар туп ғўзада кўп ҳосил нишоналари тўплаш, уларни тўла сақлаб қолиб, тезроқ пахтага айлантириш сувчиларимизнинг шарафли бурчидир.

Давлатимиз ёрдами, халқимиз меҳнати билан ҳамма жойда пахтадан юқори ҳосил етиштирилмоқда. Лекин айрим жойларда қишлоқ хўжалик зараркунандалари, касалликлари пайдо бўлмоқда, ҳароратнинг кўтарилиши ҳашаротларнинг кенг тарқалишига қулай шароит яратмоқда. Ҳамма хил зараркунандалар ва касалликларга қарши курашни кучайтириш, бу борада мутахассисларнинг ташкилотчилик роли ва масъулиятини ошириш лозим. Бегона ўтлар бутунлай йўқотилгандагина ҳашаротларга қирон келтирилади.

Комплекс механизация пахтачиликни янада тараққий эттиришнинг бош йўлидир. Бундан кейин ҳам пахтачиликни индустриал методларга таяниб ривожлантирамиз, теримда қўл кучини камайтириб, ҳосилни машиналар-механизмларда териб олишни кучайтирамиз. Яна такрор айтиш керакки, съездлар йилида механизаторларимиз камида 3 миллион тонна пахтани машиналарда териб беришлари керак. Уларнинг сўзи билан иши бир бўлиши, ваъдасига вафо қилиши, машиналарни барвақт сифатли ремонтдан чиқариши, синовдан ўтказиб, мавсумга шайлаб қўйиши лозим. Тележкалар, юк машиналари ҳам тахт ҳолатга келтириб қўйилиши зарур. Дефолиацияни энг яхши агротехника муддатларида ўтказиш машина теримининг тақдирини ҳал қилади. Механизаторлар дефолиациянинг сифатли ўтказилиши устидан назорат олиб борганларидагина машиналарга кенг йўл очилади. Ҳар бир терим машинаси, механизм-агрегатлар иш унумини 35-40 процент ошириш механизаторларимизнинг муқаддас бурчидир.

Хўжаликларнинг раҳбарлари жазирама иссиқда пешона тери тўкиб ишлаётган колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, ёрдамчилар ҳақида ғамхўрликни кучайтиришлари, уларни мунтазам иссиқ овқат, чой, мевалар билан таъминлашлари лозим. Дала шийпонлари жиҳозланиб, меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқариш маконига айлантирилиши керак.

Июль ойининг қолган кунлари, август ойи пахтакор механизаторларимиз учун катта синов давридир. Унумдор далаларда ғўза парваришини авж олдириш билан, автотрактор паркларида ремонт ишлари кучайтирилиши, ҳамма нарса съездлар йилида рекорд ҳосил етиштириш, уни тез ва соз териб олиб, юқори сортлар билан давлатга топшириш, юксак социалистик мажбуриятларни бажариш манфаатларига хизмат қилдирилиши лозим.

МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

◆ Бу йил машиналарда 3 миллион тонна пахта теришдек шарафли вазифа сизнинг зиммангизга юклатилган. Бунга эришмоқ учун: ғўза парваришини кучайтиринг, ҳар туп ғўзада юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплашга эришинг!

◆ Терим машиналарини вақтида сифатли ремонтдан чиқаринг, синовдан ўтказиб қўйинг, ҳар бир терим машинасининг мавсумдаги иш унумини камида 25-30 процент оширишга эришмоғингиз керак.

◆ Ҳар туп ғўзада икки-учта кўсак очилганда дефолиация ўтказилиб, кўсакларнинг 65-70 проценти очилганда машина теримига киришасиз. Бир марта химикат сепиш билан баргнинг тўла тўкилишини таъминлаш машиналарга кенг йўл очишини унутманг!

◆ Машина теримида самарадорлик ва сифатни ошириш учун чеканкани барвақт ўтказинг, чеканка машиналаридан унумли фойдаланинг!

◆ Мусобақада ғолиб чиқиш учун ҳозирдан пухта тараддуд кўринг, ёшларни шогирдликка олинг, ҳар бир машинанинг икки сменада ишлашини таъминлаш учун ҳамма чораларни кўриб қўйинг!

Энвер Алиев! Бу йигитни ким танимайди дейсиз. Уни «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ёки Қуйи Чирчиқ районидагина эмас, балки Тошкент областида ҳам теримни комплекс механизациялаш дарғаларидан бири деб ҳисоблашади. СССР Олий Совети депутати бошчилик қилаётган пахтачилик бригадаси аъзолари съездлар йилида етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан «зангори кема»ларда териб олишга аҳд қилдилар. Суратда: Э. Алиевни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЗАРБДОР ОЙЛИК

ЙИҒИМ-ТЕРИМ МАВСУМИ ОЛДИДАН

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Узсельхозтехника» бирлашмаси, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва тармоқ касаба союз республика комитети 15 июлдан то 15 августгача пахта йиғим-терими мавсумига техникани тайёрлаш ва ремонтдан чиқариш зарбдор ойлигини эълон қилдилар. Белгиланган тадбирларни амалга оширишда ёшларнинг зарбдор ремонт бригадаларини ташкил этишга алоҳида аҳамият берилади. Ойлик мобайнида ҳосили машинада териб олинадиган майдонларнинг ҳаммасини белгилаб чиқишни тамомлаш, ҳар бир механик-ҳайдовчига далаларни ажратиб бериш кўзда тутилади. Техника ремонтининг сифатига алоҳида эътибор берилади. «Узсельхозтехника» бирлашмалари ҳузурида, колхозлар ва совхозларда механик-ҳайдовчилар тайёрлайдиган курсларнинг иши устидан кундалик назорат ўрнатишга қарор қилинди. Пахта терадиган машиналарнинг ҳаммаси то йиғим-терим ишлари бошлангунга қадар механизаторлар билан комплектлаштирилиши зарур.

Ойликка раҳбарлик қилиш республика штаби зиммасига юкланди. Илғор коллективлар учун байроқчалар, мукофотлар таъсис этилди.

Ўзбекистон механизаторлари бу йил машиналарда 3 миллион тонна «оқ олтин»ни териб бериш мажбуриятини олишган. Улар пахтазорларга 30 минг «зангори кема» олиб чиқадилар, қабул пунктларига далалардан пахтани ўн минглаб тележкалар етказиб беради. Ана шу техниканинг ҳаммаси 15 августга қадар тахт қилиб қўйилиши керак — ремонтчилар ўз олдиларига ана шундай вазифа қўйишган. Улар ана шу муддатгача дала шийпонлари, хирмонларни, йўлларни, тош-торози хўжалиги ремонтини ҳам тамомлаш мажбуриятини олдилар. (ЎзТАГ).

БЎЛИҚ КЎСАКЛАР

Ленин номли колхоз район хўжаликлари орасида юқори ҳосилли, сертармоқли йирик хўжаликлардан ҳисобланади. Колхоз меҳнатчилари 1480 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга азму қарор қилишган. Етиштирилган ҳосилнинг камида 2600 тоннаси «зангори кема»лар ёрдамида териб олинади.

Шу кунларда колхоз пахтазорларида 35 та чопиқ трактори билан ғўзаларга юксак агротехника талаблари даражасида сифатли ишлов беріляпти. Ҳосилга ҳосил қўшилаётган ҳозирги долзарб кунларда колхоз механизаторлари ўзаро социалистик мусобақа асосида меҳнат қилишяпти. Социалистик мусобақада Раҳматилла Темиров, Мелибой Нишоналиевлар пешқадамлик қилишмоқда. Улар ҳар куни 10-12 гектар ердаги ниҳолларга сифатли ишлов беришаётир. Социалистик мусобақа ҳар ўн кунда якунланиб, илғорлар қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланмоқда ҳамда моддий томондан рағбатлантириляпти. Ҳозир бешинчи культивация тамомланди. Олтинчи культивация сифатли ўтказиляпти.

«Сув—зар, сувчи — заргар», — деб бежиз айтишмаган тажрибали пахтакорлар. Шу кеча-кундузда колхоздаги сувчилар сони 190-200 кишига етказилиб, 50-60 метрдан ўқариқлар тортилган ҳолда Чуст усулида оз сув билан кўпроқ майдондаги ниҳоллар оби-ҳаётга қондириб суғориляпти. Барча майдондаги ниҳоллар иккинчи сувдан чиқарилди. Учинчи сув бошланди. Кўп йиллардан бери сувчилик касбини улуғлаб келаётган тажрибали сувчилардан Ортиғали Тоҳиров, Кимсан Абдураҳмонов, Мелибой Мирзакаримовлар ўзларининг бой тажрибаларини ишга солиб, ҳар куни бир ярим-икки гектар ердаги ниҳолларни оби-ҳаётга қондиряптилар.

Ҳеваликлар ташаббусига қўшилган колхознинг кўпгина бригадалари бу йил «Қолоқларсиз самарали ва сифатли меҳнат қиламиз!» шиори остида фидокорона меҳнат қилишяпти. Хўжаликнинг Нўъмон Зоирхўжаев, Акрам Нишонбоев, Шокир Абдукаримов каби пешқадам бригадалари 50 центнерлик маррани кўзлаб иш олиб боришаётир. Ҳозир хўжалик меҳнат аҳлининг диққат-эътибори ғўза ниҳолларига оби-тобида ишлов беришга қаратилган. Озиқлантириш, суғориш, культивация қилиш узлуксиз бир-бирига боғлиқ ҳолда олиб борилмоқда. Чуқур культивация ўтказиш орқали тупроқда намни узоқроқ сақлашга эришилаётир.

— Ҳосил тақдирини тўлик гектарлар, соғлом кўчатлар ҳал қилади, — дейди колхоз раиси Нишонали Авазов. — Шуни ҳисобга олган пахтакорларимиз тупроқнинг унумдорлигига қараб гектарида 145-150 минг туп соғлом кўчат сақлаб қолишга эришдилар. Кўриб турибсиз, ғўзаларимиз текис кўсаклай бошлади.

Т. ЮСУПОВ,
Янгийўл райони.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллар ва самарали ишлаганлиги, республика саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун Самарқанддаги «Гелион» заводининг директори Борис Шаламович **Приев**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёш авлодга таълим бериш ва уни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун Самарқанд область Оқтош шаҳридаги 2-ўрта мактаб директори Равза Бориевна **Ҳасанова**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёш авлодга таълим бериш ва уни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги катта хизматлари, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун Андижон область Москва районидаги 41-ўрта мактаб ўқитувчиси Мамажон **Абдурасулов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика халқ хўжалиги учун ҳисобчи ходимлар тайёрлаш ва қайта тайёрлашдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг Андижондаги ҳисобчи — бухгалтерлар мактаби директори Ҳамзахон **Юсупов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ТРАНСПОРТ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

БРАТИСЛАВА. (ТАСС). 13 июлдан 16 июлгача бу ерда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши транспорт доимий комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлис ишида Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, Монголия, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия, шунингдек Югославия делегациялари иштирок этдилар.

Ахборотда таъкидлаб ўтилганидек комиссия Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXX сессияси қарорларидан келиб чиқадиган ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг транспорт алоқалари соҳасидаги ҳамкорлигини янада кенгайтириш ҳамда кучайтириш билан боғлиқ бир қанча актуал масалаларни кўриб чиқиб, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг темирйўл, денгиз, дарё ва автомобиль транспортини ривожлантириш юзасидан бир мақсадга қаратилган узоқ муддатли программасини маъқуллади.

Комиссия Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг транспорт соҳасидаги ҳамкорлигига доир бир қанча бошқа масалаларни қараб чиқиб, улар юзасидан тегишли тавсиялар ва қарорлар қабул қилди.

Комиссиянинг мажлислари дўстлик, қардошларча ҳамкорлик ва тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

Компартиянинг обрў-эътибори ўсмоқда

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон Коммунистик партиясининг журнали «Парти лайф» қуйидагиларни ёзади: Ҳиндистон Коммунистик партияси аъзоларининг сони ортиб бормоқда, партия ташкилий ва идеологик жиҳатдан мустаҳкамланмоқда. Ҳозирги вақтда партия сафларида қарийб 550 минг коммунист бор. Ўтган йилнинг бир ўзидагина компартия сафига қишлоқ хўжалик ва саноат ишчилари, деҳқонлар ва зиёлилардан 130 минг янги аъзо қабул қилинди.

Ҳозирги вақтда мамлакатнинг барча 22 штатида ва иттифоқ территорияларида партия ташкилотлари бор. Ўтган йили мамлакатдаги тараққийпарвар кучлар билан реакция ўртасида қатъий кураш олиб борилган даврда, деб ёзади журнал, ҳиндлардан жуда кўп киши компартия сафига кирганлиги диққат эътиборга сазовордир. Бу эса меҳнаткашларнинг сиёсий онги ўсганлигини, уларнинг Ҳиндистон Компартияси сафларида туриб реакционерларга қарши кураш олиб боришга интилаётганликларини кўрсатади.

Коммунистлар меҳнаткашларнинг, энг камбағал деҳқонлар оммасининг манфаатларини муҳофаза этиб, бир қанча жамоат ташкилотлари билан биргаликда маҳкам иттифоқликда ҳукуматнинг прогрессив программаларини амалга ошириш учун актив кураш олиб бормоқдалар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ПРАГА. ЧКП Марказий Комитетининг Президиуми билан ЧССР ҳукумати Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXX сессиясининг якунларини муҳокама қилдилар.

ЧКП Марказий Комитетининг Президиуми билан ЧССР ҳукумати Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXX сессиясининг якунларини маъқулладилар ва сессия якунларидан Чехословакия экономикаси учун келиб чиқадиган зарур тадбирларни кўрдилар.

◆ КОНАКРИ. Гвинея пойтахтида Гвинея Демократик партиясининг съездлари ўртасидаги даврда партиянинг олий органи бўлмиш революция миллий кенгашининг сессияси ўз ишини тамомлади.

Сессия қатнашчилари мамлакатдаги туб социал-иқтисодий ўзгартишларни амалга ошириш соҳасида Гвинея Демократик партияси билан республика ҳукумати фаолиятини якунладилар ва экономикани, аввало қишлоқ хўжалигини юксалтириш тадбирларининг кенг программасини белгиладилар.

(ТАСС).

Қирқ центнерлик ҳосил етилмоқда

Қувадаги (Фарғона области) Калинин номли колхоз мутахассисларининг фикрича, Одил Назаров бригадасида энг мўл ҳосил етилмоқда. Ҳар туп ғўзада ҳозирнинг ўзидаёқ олти-еттитадан бўлиқ кўсак ҳосил бўлган. Ғўзалар меҳр билан парвариш қилинаётгани туфайли баракали ҳосил тўпланмоқда. Механизаторлар тўқсон гектар пахтазорнинг ҳаммасида ғўза қатор ораларини тўрт марта юмшатиб бўлишди. Тажрибали миробларданн С. Болтабоев, А. Холдоров, К. Мелибоевлар ғўзалар шохлай бошлагандан бери икки марта суғоришди. Уларнинг ҳар бири икки смена бўлиб ишлаб, бир ярим-икки норма иш бажармоқда, сувни тежашга эътибор бермоқда. Ҳамма далалар шарбат усулида суғорилмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида илғор коллектив «оқ олтин»дан қирқ центнердан ҳосил етиштиришга сўз берди. (ЎзТАГ).

МАМЛАКАТДА ҲОСИЛ УЧУН КУРАШНИНГ БИРИНЧИ БОСҚИЧИ ТУГАДИ — КЎКЛАМГИ ЭКИШ ТУГАЛЛАНДИ ВА УМУМАН ДУРУСТ ЎТКАЗИЛДИ. АММО ҚИШЛОҚ МЕХАНИЗАТОРЛАРИНИНГ ЮМУШИ КАМАЙГАНИ ЙЎҚ. ЯНГИ ЖУДА МУҲИМ БОСҚИЧ — ЭКИНЛАРНИ ПАРВАРИШ ҚИЛИШ ПАЛЛАСИ БОШЛАНДИ. БЎЛИҚ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ УЧУН ИМКОНИ БЎЛГАН ҲАММА ИШЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ҚИЛИШ НАҚАДАР МУҲИМЛИГИ ҲАММАДАН КЎРА СИЗЛАРГА ЯХШИРОҚ МАЪЛУМ.

(КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги механизаторларига йўллаган хатидан).

МАШИНАЛАРДА 3 МИЛЛИОН

Тошкент область Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз пахтакорлари ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Ҳар туп ғўзада 4-5 та бўлиқ кўсак бунёдга келтирилди. Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари С. Муродов (чапда) 40 центнерчи бригада бошлиғи Н. Исмоилов билан машина теримига ажратилган майдондаги ғўзаларнинг ҳолатини кўздан кечирмоқда. Пастдаги суратда шу хўжаликнинг моҳир сувчиси И. Раҳмонқуловнинг ғўзаларга оби ҳаёт тараётган пайти акс эттирилган.

А. Тўраев фотолари.

Фан ва ишлаб чиқариш

АВТОМАТ ШПИНДЕЛЛИ МАШИНАЛАР

Пахта териш машиналари «Ташсельмаш» заводида 30 йилдан буён ишлаб чиқарилаётганига қарамай, унинг асосий ишчи органи бўлган шпиндель ҳали ўзгартирилгани йўқ. Агротехника кўрсаткичлари доимо бир хил бўлишига эришиш учун шпинделларни тозалаш мақсадида машинани тез-тез тўхтатиш талаб этилади. Бу жараён кўп куч ва меҳнат сарфлашни талаб этади. Шу сабабли шпинделлар чала тозаланади. Бу ҳол машинанинг иш сифати ва унумига салбий таъсир қилмоқда.

Ўрта Осиё машина-синаш станциясининг маълумотларига қараганда, шпинделларни тозалашга сарфланадиган вақт, агрегатнинг неча қаторлилиги ва ғўзанинг барги қай даражада тўкилганлиги, пахта даласидаги бегона ўтларнинг кўп ёки озлиги ва бошқа омилларга қараб, смена вақтининг 47-53 процентини ташкил этади.

Шу туфайли пахтани териш жараёнида ўз-ўзидан тозаланадиган шпиндель конструкциясининг илмий асосларини ишлаб чиқиш барча турдаги пахта териш машиналарининг иш унумини ошириш ва шу асосда ҳамма агрегатларнинг бир хил миқдорда пахта теришини, binобарин уларнинг иш унумини оширишни таъминлашнинг асосий йўли ҳисобланади.

Шпинделнинг конструкциясини ўзгартиришга кўп уриниб кўрилди. Ниҳоят, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Механика ва зилзилага бардошли иншоотлар институтининг механизмлар ва машиналар лабораторияси томонидан ишлаб чиқилган ўз-ўзидан тозаланувчи автомат-шпиндель кўпчилик мутахассислар, механик-ҳайдовчилар ва раҳбар органларда қизиқиш ҳосил қилди.

Янги хусусиятли динамик конструкцияга эга бўлган ўз-ўзидан тозаланувчи бундай шпиндель бир неча йиллар давомида хўжалик шароитларида синаб кўрилди, давлат синовидан ўтказилди.

Динамик конструкцияли шпиндель билан реал шароитда пахтани териш принципини назарий фикрлашга, белгиланган фактларни назарий талқин этишга, статик конструкцияли шпиндель ҳақидаги эски тасаввур ва тушунчани енгишга кўп вақт кетди. Бу ғояни амалга ошириш устида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Механика ва зилзилага бардошли иншоотлар институти, Пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, Машинасозлик бўйича давлат лойиҳа-конструкторлик технология бюроси, «Ташсельмаш» заводи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Экономика институти, Череповец металлургия заводи, Ивановодаги машинасозлик заводи каби Ўзбекистон ва РСФСРдаги саккизта йирик ташкилот иш олиб борди.

Бизнинг пахта териш машинасининг стабиллик назарияси соҳасида олиб борган назарий-экспериментал тадқиқотларимиз машина ишчи органининг мавжуд конструкциясини тубдан ўзгартиришга, яъни одам қўли панжаларининг ҳаракатига ўхшатишга асосланган.

Таркибий шпинделларни қўлланиш ҳар қандай типдаги вертикаль шпинделли машиналарнинг иш унумини кескин оширади. Бизнинг тахминларимиз шуни кўрсатмоқдаки, таркибий шпинделни ғўза тупининг айрим қисмларидаги пахтани, ингичка толали ва элита навли пахталарни терадиган машиналарга ҳам ўрнатиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институти маълумотларига қараганда, таркибий шпинделни жорий этиш натижасида битта «17ХВ-1,8» маркали икки қаторли терим машинасида бир мавсумда 1992 сўм 70 тийин маблағ тежаб қолинади. Машиналарнинг иш унуми 25-30 процент ошганда республика бўйича бир йилда олинадиган иқтисодий самаранинг миқдори 57,7 миллион сўмни ташкил этади. Бу рақамни иқтисод фанлари кандидати Худоёр Латипов директорлик қилаётган Ворошилов номли совхозда ўтказилган тажрибалар ҳам тасдиқлади. Таркибий шпинделлар ўрнатилган пахта териш машинасини — автомат машиналар деса ҳам бўлади. Бу машиналарда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аҳмаджон Валиев, Давлат мукофотининг лауреати Абдусамат Саидмуродов ва республикамизнинг бошқа бир қанча механизаторлари пахта тердилар.

Таркибий шпинделни саноатда ишлаб чиқаришни ўзлаштириш Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» бирлашмасининг бўлинмалари бўлган Пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, Машинасозлик бўйича давлат лойиҳа-конструкторлик технология бюроси ва «Ташсельмаш» заводи томонидан авторларнинг кузатуви ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Механика ва зилзилага бардошли иншоотлар институти ҳамкорлигида олиб борилаяпти. Ҳозирги вақтда таркибий шпинделни тайёрлаш технологияси ишлаб чиқилди ва «Ташсельмаш» заводида алоҳида линия ўрнатилди. Ишлаб чиқилган технология бўйича 1975 йили терим машиналарининг бир партияси тайёрланди ва улар колхоз ҳамда совхозларда муваффақиятли ишлади. 1976 йил мавсумида чиқарилаётган таркибий автомат шпинделлар ўрнатилган «17-ХВ-1,8» маркали машиналарнинг катта партияси республикамизнинг барча областларига жўнатилди.

Келгусидаги илмий-методик проблеманинг ҳал қилиниши бутун бир илмий соҳани вужудга келтиришга ва пахта териш машинасининг назарияси соҳасида кўп вақтдан буён фан олдида турган асосий вазифаларни ҳал қилишга олиб келиши мумкин. Биз ўз-ўзидан тозаланувчи таркибий шпинделнинг ихтиро этилиши пахта териш техникаси соҳасида янги истиқболни очиб беради, деб ҳисоблаймиз.

Иттифоқда, шу жумладан, республикамизда пахтачиликни механизациялаш даражасини ошириш мақсадида мавжуд пахта териш машиналарини автомат-шпинделлар билан жиҳозлаш учун сифатли таркибий шпинделларни кўплаб ишлаб чиқаришни тезлаштириш зарур. КПСС XXV съезди ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишнинг ҳал қилувчи шартларидан бири бўлган илмий-техника тараққиётини тезлаштириш вазифасини қўйди.

Таркибий шпинделнинг ғоясидан то уни жорий этишгача тўққиз йил вақт кетди! Ваҳолонки, бу вақтни уч марта қисқартириш мумкин эди. Бунинг сабаби шундан иборатки, олимлар билан ижрочилар, яъни илмий ва конструкторлик ғоясини металлда мужассамлаштирувчи кишилар орасида жуда катта узилиш бор. Бунинг устига бу соҳадаги тадқиқотлар комплекс олиб борилмаётир. Кўп ҳолларда олимлар, конструкторлар, тайёрловчилар ҳамма вақт ҳам бир фикрга тез келавермайдилар. Уларнинг айримлари планни бажариш зарурлиги ҳақида ўйлашади. Чунки бирон янги нарсани ишлаб чиқиш планнинг бажарилишини хавф остида қолдириши мумкин. Бошқалари таваккал қилишни хоҳлашмайди, негаки янгиликнинг рўёбга чиқиш-чиқмаслиги ҳали маълум эмас. Эски нарсанинг эса технологияси ишлаб чиқилган, ташвиши ҳам кам. Бошқа бировлари яна қандайдир мулоҳазани айтишади. Натижада давлат аҳамиятига эга бўлган иш кейинга сурилади. Ғоя моддий формага айланиши учун фан практика билан яқиндан алоқада бўлиши зарур. Ишлаб чиқариш шароитида тажриба нусхаси устида узоқ вақт тер тўкиб ишлаш керак. Фан ва амалиёт бир-бирини тўлдириши, бойитиши лозим.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг қарорларига биноан янги пахта териш техникасини яратишда қатнашаётган илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари ишини координациялашни яхшилаш зарур. Бизнинг фикримизча, Ўзбекистон ССР Давлат план комитети халқ хўжалик планини тузганда илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик ва саноат ташкилотлари ҳамда корхоналарининг фаолиятини координациялаши, модернизациялаш ва янги техникани вужудга келтиришни илмий изланишдан саноатда ишлаб чиқаришгача планлаштириши мақсадга мувофиқдир.

Янгиликни жорий этишни қийинлаштирадиган илмий кучларнинг тарқоқлигига ва илмий-тадқиқот ташкилотларининг тажриба-экспериментал базаси етишмовчилигига барҳам бериш мақсадида ва олиб борилаётган илмий-тадқиқот ҳамда лойиҳа-конструкторлик ишларини чуқурлаштириш учун республикада пахта комплексининг перспектив механизмлари ва машиналарини тадқиқ қилиш ҳамда яратиш билан шуғулланадиган «Машиналар механикаси» комплекс илмий-тадқиқот институти ташкил қилиш айни муддао бўларди.

Биз юқоридаги таклифларнинг амалга оширилиши янги техникани вужудга келтириш ва ўзлаштириш муддатини кескин камайтириш имконини беради деб ҳисоблаймиз. Бу оқибат-натижада пахтачиликдаги ишларни механизациялаш даражасини ошириш ва бажариш сифатини анча яхшилашни таъминлайди ҳамда бу билан КПСС XXV съездининг ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленумининг бу соҳадаги кўрсатмаси амалга оширилган бўлади.

Биз ўйлаймизки, масалани бу хилда ҳал этиш илмий-техника янгилигини жорий этишнинг дастлабки муддатини қисқартиришга олиб келади ва фан билан ишлаб чиқаришнинг оқилона ҳамкорлигини вужудга келтиради. Бунинг учун биз ҳамма асосларга эгамиз.

Ҳ. УСМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР фанлар академиясининг мухбир аъзоси, техника фанлари доктори, профессор.

ИБРАТ НАМУНАСИ — ҲАММАНИНГ МУЛКИ

Республикамиз — СССРнинг асосий пахта базаси. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрликлари туфайли пахтачиликни ривожлантириш, ҳосилдорликни ошириб, ялпи тоннани кўпайтиришда катта ишлар қилинди. Пахтачиликни комплекс механизациялаш бош вазифа қилиб қўйилди ва бу борада мисли кўрилмаган ғалабаларга эришилди. Буни қуйидаги мисоллардан кўриш мумкин.

Республикамиз колхоз ва совхозларида 28 минг 199 та пахта териш машинаси бор эди. Бу йил янгидан 3 мингта машина олинади. Шундай қилиб, съездлар йилида унумдор пахта далаларимизда ўттиз бир мингдан зиёд замонавий пахта териш машинаси ишлайди. Биз механизаторлар олдига ҳамма машиналарни икки сменада ишлатиш, иш унумини муттасил кўтариб бориш, бекор туриб қолишига йўл қўймаслик вазифасини қўйдик. Ҳисоб-китобларга қараганда бу йил ҳар бир терим машинасининг мавсумдаги иш унуми ўртача 110 тоннани ташкил этади.

Лекин бу умумий кўрсаткич. Илғор хўжаликларда ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унумини 150-200 тоннага етказиш кўзда тутилмоқда. Ўтган йили Сирдарё, Тошкент ва Жиззах областларининг механизаторлари машина теримида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб, энг яхши кўрсаткичга эришдилар. Республикамизнинг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Нарпай», «Гулбоғ», «Малик», «Боёвут», «Фарғона» ва бошқа ўнлаб совхозлари машина теримида ўзига хос тажриба мактаби яратди. Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Боғот районидаги Нариманов номли, Қува районидаги «Коммунизм», Сариосиё районидаги «Коммунизм», Ленин районидаги «Правда Востока», Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозларида ҳам етиштирилган пахтанинг катта қисми машиналарда териб олинди.

Бу мисолларни келтиришдан мақсад шуки, республикамизда пахта теримини комплекс механизациялаш, қўл теримини йилма-йил камайтириб бориш учун ҳамма имконият ва асослар бор. Илғорларнинг тажрибаси ҳамманинг мулкига айлантирилиши лозим. Механизаторларнинг малакаси юқори бўлса, машиналарнинг иш унуми ҳам юқори бўлади. Лекин ишнинг кўзини билмайдиган айрим кишилар қўлига тушган машиналар тўла қувват билан ишлатилмасдан терим муддатини чўзиб юборади. Бош вазифамиз ҳар бир хўжаликда механизаторлар сафини йил сайин кенгайтириб боришдан, камида 50-60 нафар кадр тайёрлашдан, уларнинг малакасини оширишдан иборат.

Пахтачиликда сафимизда қолоқлар бўлмаслиги учун курашяпмиз. Шунга ўхшаш кам пахта терадиган механик-ҳайдовчилар ҳам бўлмасин, ҳамма чин виждон билан ишлаб, кунлик терим графигини бир ярим-икки ҳисса бажарсин. Шундагина 3 миллион тонна пахтани машиналарда тез ва юқори сорт билан териб оламиз. Республикамиз бўйича ҳар бир терим машинасининг мавсумдаги иш унумини камида 140-150 тонна бўлишини таъминлаш механизаторларимизнинг шарафли бурчидир.

Далаларимизда пахтадан юқори ҳосил тўпланяпти. Лекин парваришни янада кучайтирмоғимиз даркор. Боиси, юкимиз оғир, манзилимиз олис. Пахтамизнинг чўғи мўл, очилиши тез бўлгандагина марrага барвақт етамиз. Бу йилги шароитда ҳар бир карта, ҳар қатордаги ҳар туп ғўзада ҳосил нишоналарини кўп тўплаганимиздагина юксак марранн забт этамиз. Июль ойининг қолган кунлари, август ойи ғўза парваришида зарбдор ойлар сифатида ўтказилиши керак, ҳамма техника воситалари, ишчи кучи ғўза парваришида қатнашмоғи лозим.

Шуниси қувончлики, бу йил далаларда пахта терадиган машиналарнинг 60 проценти тўрт қаторли «зангори кема»лардир. Уларнинг юқори унум билан ишлашига қулай шароит яратмоғимиз керак. Чеканка тезкорлик билан агротехника қоидалари асосида ўтказилиши, дефолиантлар ҳозирдаёқ ташиб олиниб, махсус жойларда сақланиши лозим. Бир марта химикат сепиш билан баргни тўла тўктиришга эришиш талаб этилади. Чеканка билан баргни тўктириш устидан мутахассислар қаттиқ назорат олиб боришлари, бу ишларга бош-қош бўлишлари керак.

Съездлар йилида республикамиз бўйича уруғлик учун ажратилган майдонлар, шунингдек, ингичка толали чигит экилган майдонларнинг пахтаси ҳам машиналарда терилади. Бу келгусида пахтачиликни комплекс механизациялаш учун ташланган катта қадам бўлади. Механизаторларимиз уруғлик пахта ва ингичка толали пахтани юқори сифат билан териб олишлари, белгиланган топшириқларни ошириб бажаришлари лозим.

Шу кунларда далаларимизда ғўза парвариши қизғин давом эттирилмоқда. Айни кезда пахтакорларимиз йиғим-теримга ҳам тараддуд кўрмоқдалар. Машина теримига юқори ҳосилли, йирик карталар ажратилиши, улар механик-ҳайдовчиларга бириктиб қўйилиши, машина терими майдонларидаги ғўзалар «шарбат»га кўпроқ қондирилиши керак. Съездлар йилида пахта терими ўтган йиллардагидан эртароқ бошланади. Шунинг учун ғўзаларни ҳозирданоқ машина теримига мослаб ўстириш лозим. Ҳосил нишоналари кўп тўпланган, кўсаклар эрта очилган карталарда машиналар унумли ишлайди.

Йиллик минерал ўғитлар ўсимликка бериб бўлинди. Лекин озуқага муҳтож ғўзалар ҳам бор. Бундай шароитда ғўзаларни «шарбат»га тўйдириш керак. «Шарбат» ҳосил ёнига ҳосил қўшади, кўсакларнинг тез очилишини таъминлайди, пахтанинг сорти юқори бўлади. Ғўзаларни «шарбат»га аралаштирилган сув билан суғориш керак. Агротехниканинг эна шу усулини август ойида ҳам давом эттириш яхши самара беради.

Ҳали бегона ўтлар тўла йўқотилмаган карталар бор. Бегона ўтлар ҳосилнинггина эмас, балки машина теримининг ҳам душманидир. Шу боисдан бегона ўтларни тезкорлик билан йўқотиш лозим, бу билан ҳашаротларнинг тугатилишига ҳам эришилади. Бутун чоралар билан культивацияни кучайтириш механизаторларимизнинг бурчидир.

Пахта терими, хусусан машина теримига пухта тараддуд кўрмоғимиз керак. Бош масала — машиналар, тележкаларни сифатли ремонтдан чиқаришдан иборат. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Узсельхозтехника» бирлашмаси, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчи-хизматчилари республика касаба союз комитети 15 июлдан 15 августгача бўлган муддатни техника ремонти зарбдор ойлиги деб эълон қилди. Шу даврда ҳамма маркадаги машиналар сифатли ремонтдан чиқарилиши, ишнинг сифати хўжаликлар ва районлараро ўзаро текшириш бригадалари томонидан назоратдан ўтказилиши даркор.

Ўтган йилларнинг тажрибаси механизаторларга дала бошида техника хизмати кўрсатилганда айниқса яхши натижага эришиш мумкинлигини кўрсатди. Министрлик шуни ҳисобга олиб, ўзининг жойлардаги органлари орқали ҳамма машина паркларини қамраб олиш юзасидан тадбирлар белгилади. Шу мақсадда 968 та кўчма бригада ва звено ташкил қилинади, улар составида салкам 3 минг кишини ташкил этган устахона ходимлари иш олиб боради. Умуман эса пахта йиғим-терими даврида 6411 та кўчма устахона механизаторларга техника хизмати кўрсатади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, унинг жойлардаги органлари съездлар йилида республикамиз бўйича рекорд ҳосил — 5 миллион 300 минг тонна пахта етиштириш ва камида 3 миллион тонна пахтани машиналарда териб олиш учун ҳамма чораларни кўрадилар.

А. УРКИНБОЕВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри.

МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● Бу йил пахта терими ўтган йилдагидан анча олдин бошланади. Терим машиналарини ремонтдан чиқариб қўйдингизми? Сизлар хизмат қилаётган хўжаликларда «зангори кема»ларни икки сменада ишлатиш учун механизатор кадрлар етарлими? Шулар ҳақида пухта ўйлаб кўринг.

● Кўп ва тоза пахта териб, донг таратаётган машъал механик ҳайдовчиларимиз кўп. Ўрта меъёрда ишлаётганлари ҳам бор. Лекин машиналар қувватидан тўла фойдаланмаётган механик ҳайдовчилар ҳам йўқ эмас. Съездлар йилида ҳамма механик ҳайдовчилар машиналарни юқори унум билан ишлатиши шарт. Ўрта миёна ва имкониятлари даражасида ишламаётган механик ҳайдовчиларнинг донгдорлар сафига кўтарилишига ёрдам беринг, машина теримида ялпи юксалишга эришайлик!

● Тележкалар, тўкилган пахтани терадиган агрегат-механизмларни ҳам барвақт ва сифатли ремонт қилиб қўяйлик!

● 1976 йил барча механизаторларимиз учун синов йилидир. Машиналарда 3 миллион тонна «оқ олтин» териб, синовдан муваффақиятли ўтишга эришинг!

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ

Агитаторлар! Ён дафтарингизга ёзиб олиб, суҳбатда фойдаланинг.

ТЎҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТАЧИЛИГИДА ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЮТУҚЛАРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ М. АБДУЛЛАЕВ ШАРҲЛАЙДИ.

Ишнинг тури	Тежалган маблағ (минг сўм ҳисобида)
Икки ярусли плугда ер ҳайдашга кўчилгач	123288,8
Чигитни кенг қаторлаб экишга ўтилгач	90475,7
Гербицид қўлланилгач	25164,2
Механизмларда ғўзалар чеканка қилингач	5065,8
Пахтани машинада териш кенг қўллангач	194864,9
Тўққизинчи беш йилликда тежалган умумий пул	459,8 миллион сўм.

Сирдарё, Тошкент ва Сурхондарё областларида пахтачиликка техника тараққиёти дадил жорий этилиб, ҳар йили 11-13,8 миллион сўм давлат маблағи тежаб қолинмоқда. Бу областларда ялпи ҳосилнинг қарийб 65-80 проценти машиналарда терилмоқда. Натижада меҳнат унумдорлиги юқори бўлмоқда.

1975 йилда республикамиз бўйича 1 центнер пахта таннархи 41 сўм 34 тийинни ташкил этган бўлса, Тошкент ва Сирдарё область колхозларида 37 сўм бўлди. Республикамизда бир колхозчи ҳисобига 4,4 тонна пахта етиштирилган бўлса, Сурхондарё областида 5,1 тонна, Тошкент областида 6,8 тонна, Сирдарё областида эса 7,4 тонна пахта тайёрланди.

Пахтачиликда механизация кенг жорий этилган хўжаликларда пахтанинг ялпи тоннаси кўпайиб, сорти яхшиланяпти, рентабеллик ортяпти. Республикамиз колхозларида 1975 йилда рентабеллик даражаси ўртача 29,6 процентни ташкил қилди. Сурхондарё областида эса 40,2 процент, Тошкент областида 42,3 процент, Сирдарё областида 43,6 процент бўлди. Биргина Тошкент областининг пахтакор хўжаликлари механизация шарофати билан пландан ташқари 42 миллион сўм қўшимча даромад олди.

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи даврасида — 1976 йилнинг ўтган олти ойида пахтачилик соҳасидаги ишлар янада кўпроқ механизациялаштирилиши туфайли давлатнинг 115,8 миллион сўм маблағи тежаб қолинди.

Ўнинчи беш йилликда комплекс механизация пахтачиликда етакчи кучга айланади. Механизациялаш даражасини кўтариш учун республикамиз бўйича 137 600 механизатор кадрнинг малакаси оширилади, янгидан 153.200 механизатор кадр тайёрланади.

БЕЛЛАШИБ ИШЛАЙМИЗ

Қорақалпоғистон АССР Амударё районидаги Энгельс номли колхоз механизатори Одилжон Қаровов билан шу райондаги Тельман номли колхоз механизатори Ниёзимбет Эшмонов мавсумда машиналарда 250 тоннадан пахта териш шартини ўртага қўйиб мусобақалашдилар ва майдонда беллашиб ишламоқдалар.

●

Одилжон ҚАРОВОВ сўзи:

Механизация — пахтачиликнинг бош йўли. Пахтачиликнинг келажак истиқболига ҳам механизация кенг йўл очиб беради. Давлатимизга кўп, сорти юқори, баҳоси арзон «оқ олтин» етказиб беришимиз керак. Бундан пахтакорлар ҳам катта иқтисодий фойда кўрадилар. Бу мақсадга эришмоқнинг бош йўли бутун ишлаб чиқариш жараёнини комплекс механизациялашдир.

Колхозимизда бу борада катта ишлар қилинди. Ҳозир етиштирилган пахтанинг 60 процентга яқин қисмини машиналарда териб оляпмиз, илғор бригадаларнинг кўрсаткичи бундан ҳам юқори бўляпти.

Лекин бундан қониқиш ҳосил қилишимиз мумкин эмас. Камида 90-95 процент ҳосилни машиналарда териб олишга эришмоғимиз керак. Биз шуни кўзлаб иш тутмоқдамиз.

Мен бу йил 250 тонна пахтани машинада териш ҳақида юксак мажбурият олдим. Ҳозир ғўзаларни комплекс парвариш қилмоқдамиз. Ҳар туп ғўзада 5-6 та бўлиқ кўсак санаш мумкин. Июль ойининг қолган кунларида парваришни янада авж олдирамиз. Пахта терими бошлангунча бирорта тракторни пайкалдан чиқармаймиз. Бригадамиз бўйича съездлар йилида гектаридан камида 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз. Бу йил ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажариш ҳар бир механизаторнинг шарафли бурчидир.

Ниёзимбет ЭШМОНОВ сўзи:

Ҳамкасб дўстим Одилжон Қаровов мавсумда машинада 250 тонна пахта териш шартини ўртага қўйиб, мени социалистик мусобақага чақирди. Мен чақириқни қабул қилдим ва колхозимизнинг барча механик ҳайдовчиларини мавсумда биз билан беллашишга даъват этдим.

Биз механизацияни пахтачиликка тобора дадил жорий этмоқдамиз. Чигит экишдан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини машиналар гарданига ортмоқдамиз. Шу сабабли пахтанинг сорти юқори бўлиб, таннархи арзонга тушмоқда. Бу йил бригадамиз бўйича гектаридан 50 центнердан пахта етиштирамиз.

Бундай дейишимизга асос бор. Ғўзалар тупи ҳар гектар ҳисобида ўтган йилдагидан 25-30 минг туп кўп, роса ўн беш кун олдин ҳосилга кирди. Ҳозир қийғос шоналаяпти, гуллаяпти, кўсаклаяпти. Июль ойининг охиригача ва август ойида парваришни кучайтириб, юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирамиз.

Бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашиб, бу йил чеканкани барвақт бошлаш ва тез кунда тамомлашга қарор қилдик. Чунки барвақт ўтказилган чеканка ҳосилдорликни 4-5 центнер оширади. Бунинг устига кўсаклар тез очилиб, биринчи сорт пахта миқдори кўпаяди. Шу кунларда дефолиация учун зарур бўлган химикатларни ҳам келтириб қўйдик. Чеканка ва дефолиацияни машиналар ёрдамида ўтказамиз.

Мен ғўза парваришини кучайтиришда янада фаол қатнашаман, айни кезда машина теримига пухта тараддуд кўраман. Мавсумда 250 тонна пахта териш ҳақидаги мажбуриятимни шараф билан бажараман.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● 1975 йилда республикамиз бўйича машиналарда 2 миллион 300 минг тонна пахта терилди. Бу ялпи ҳосилнинг деярли ярмини ташкил этади.

● 1976 йилда механизаторларимиз «зангори кема»ларда 3 миллион тонна «оқ олтин» териб беришдек шарафли вазифани ўз зиммаларига олдилар. Уларга орзуларини рўёбга чиқаришларида муваффақиятлар тилаймиз.

● 1975 йилда Сирдарё области хўжаликларида ҳосилнинг 75 проценти, Тошкент областида 72 проценти, Жиззах областида 59 проценти машиналарда саранжомлаб олинди. Илғор механик-ҳайдовчилар 400-500 тонна пахта териб, яхши кўрсаткичларга эришдилар.

● Техникага таянган, теримни комплекс механизациялаган «Малик», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Гулбоғ», «Нарпай» совхозлари, Каттақўрғон районидаги Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхозлар, Мирзачўлдаги, Жиззах, Қарши ва Сурхон — Шеробод даштларидаги совхозларда ҳар бир ишловчи ҳисобига 15-20 тонна, ҳатто ундан кўпроқ пахта етиштирилди. Бу йил машина теримида рекорд кўрсаткичларга эришаётган областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар сафини кескин кенгайтирайлик!

ТОННА ПАХТА ТЕРАМИЗ!

Хоразм область Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхозда терим машиналари шай ҳолга келтириб қўйилди. Колхоз механизаторлари бу йил ялпи ҳосилнинг 70 процентини «зангори кема»ларда теришга аҳд қилдилар.

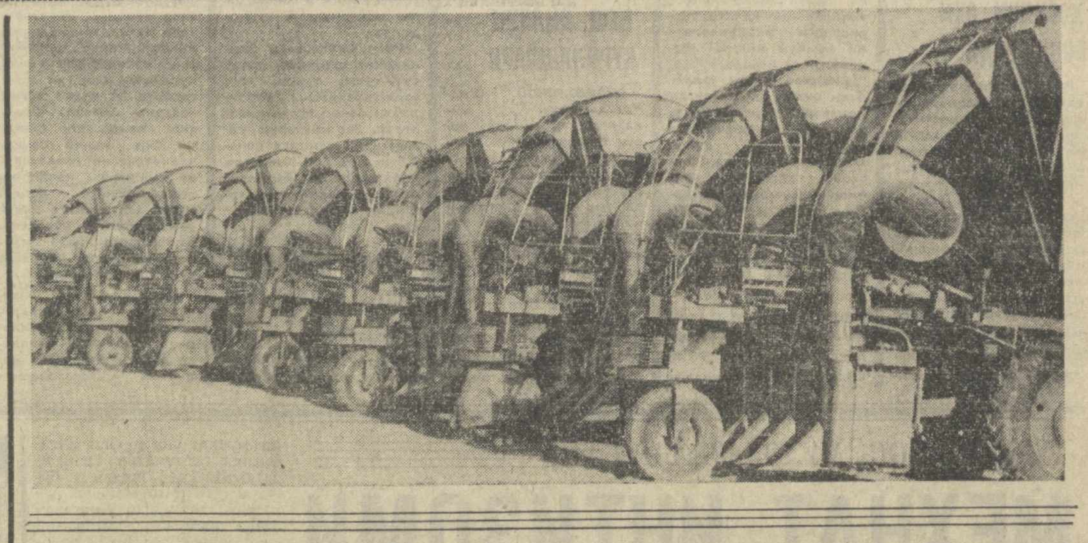

ЗАРБДОР ОЙ МАСЪУЛИЯТИ

Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхозининг механизатори Раҳмат МУСАЕВга

ЎРТОҚ Л. И. Брежневнинг бир группа қишлоқ хўжалиги механизаторларига йўллаган жавоб мактубида: **«Ҳар бир машинанинг далага текширилган, яроқли ҳолатда чиқарилиши, ундан икки сменада фойдаланилиши, унинг бекор туриб қолмаслиги, унда ишловчи механизаторлар эса МЕҲНАТ ШАВКАТИнинг юксак намуналарини кўрсатиши учун ҳамма ишни қилиш айниқса зарурдир»,** — деган эди Биз ана шу илҳомбахш сўзлардан руҳланиб, ғўзаларга сифатли ишлов беришда июль ойида ажойиб ютуқларни қўлга киритдик. Ҳар бир туп ниҳолда ўрта ҳисобда 2-3 тадан кўсак тўпладик.

Июль ойининг биринчи куни биз учун меҳнатимизга юксак баҳо берилган, партия эътиборидан баҳраманд бўлган кун бўлиб қолди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов далаларимизни кўздан кечиргач, бригада бошлиғи Эргаш Пўлатовга бундай деди:

— Ғўзаларингиз калта бўғин, серҳосил, гектарларингиз тўлиқ. Ишлови ҳам яхши. Хуллас, эллик центнерлик пахта бўлибди... Энди нима қилмоқчисиз?

— Ишловни янада кучайтирамиз, кўпроқ ўғит берамиз. Ана шунда ҳосил мўл бўлади, эрта пишиб, эрта очилади, — деб жавоб берди.

Ҳа, июль ва август ойлари юксак мажбуриятнинг бажарилиши учун пухта замин яратишда зарбдор ва ҳал қилувчи ойдир. Бу соҳада биз белгилаган тадбирлар бошқаларга ҳам маъқул тушди.

Бригадамиз пахтакорлари 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш шиорини ўртага ташлаган эдилар. Ўртоқ Брежневнинг мирзачўллик пахта устаси Р. Ҳайдаровга йўллаган мактубига жавобан 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилдик.

Ўтган йили бригадамизда ҳосилдорлик камайиб, гектарига 28 центнерга тушиб қолди. 35-40 центнерчилар сафида бўлган коллективимиз учун бу қанчалик оғир эканлигини бир тасаввур қилиб кўринг-а. Бригадамиз меҳнат аҳли бу йил янада юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилаётир. Шу кунгача беш марта ишлов берилган ғўза пайкалларининг ҳар гектарида ўтган йилдагидан уч марта кўп — 180 минг тупдан ниҳол бор. **Бугун биз ҳар бир туп ниҳолни кўз қорачиғидек сақлаш чораларини кўряпмиз.**

Хурматли ҳамкасбим Раҳмат Мусаев! Колхозимиз вакиллари сиз ишлаётган мусобақадош хўжалик далаларида бўлишганда, ишингизга койил қолишибди. Бу, фақат сизгагина эмас, балки механизаторларга нисбатан берилган баҳо ва билдирилган юксак ишонч эканлигини яхши биласиз. Чиндан ҳам пахтазорни механизатордек кўп оралайдиган киши бўлмаса керак. Шунинг учун механизатор бригадирнинг ўнг қўли бўлиб қолди. Ҳаммамиз шу юксак ишончга сазовор бўлайлик.

Мен юқорида бу йил 50 центнерчилик ҳаракатига қўшилдик, дедим. Бу улкан маррани эгаллаш учун биз бултур кузданоқ пухта замин яратишга киришгандик. 40 гектарлик пайкалнинг ҳар гектарига 10 тоннадан маҳаллий ўғит берилди. 450 килограммдан минерал ўғит солинди. Ўсишдан орқада қолган 6 гектарлик майдонни ҳисобга олмаганда йиллик ўғит нормасини аллақачон бериб бўлдик, эндиги навбат — маҳаллий ўғитга!

Яна бир ибратли ишимиз шуки, мен культивацияни бир гал пайкалларнинг ўнг томонидан солсам, иккинчи гал сўл томондан бошлайман. Бунда ер кесилади, тупроқ структураси яхшиланади, алмашинади. Маҳаллий ўғит берилганда ер янада кўпчийди, ниҳол чанқамайди. Бу тажриба ҳамкасбим Шароф Ҳолматов томонидан ҳам тўла амалга оширилмоқда.

Биз қўшни ва мусобақадош Шукур Тошматов бошлиқ бригада ҳамда унинг механизатори Пайзиқул Пардаев билан ҳам тажриба алмашиб турамиз. Бу бригада ҳам 50 центнерчилик ҳаракатига қўшилган. Биз ғўзаларимиз ҳолатини ҳисобга олиб, яна камида икки марта парвариш қилишга қарор қилдик. Июль ойининг ўзида ҳар туп ниҳолда камида 10-12 тадан кўсак тўплаймиз. Шу ойнинг ўртасидан бошлаб чеканка қиладиган механизмларни ишга солдик. Айни вақтда ғўзани машинага мослаб, парвариш қиламиз. Чунки, мен ҳар йили машина бункеридан 200-300 тонна ҳатто ундан ошириб пахта тўкаман. Бу йил камида 200 тонна «оқ олтин» теришни мўлжаллаб турибман.

Машина терimининг сифати бугунги ишимизнинг самараси ва сифатига боғлиқ. Пайкалда бегона ўт бўлмаслиги учун барча чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, уни амалга оширамиз. Бу соҳада социалистик мусобақа катта самаралар бериши турган гап. Шунинг учун сизни мусобақалашиб ишлашга чақираман. Бунга сиз қандай қарайсиз?

Ўктам ЖЎРАЕВ.
Жиззах районидаги Навоий номли колхоз механизатори.

Алмашлаб экиш самараси

— Ўтган хўжалик йилида сурункасига ғалла экилиб келинаётган 83 гектар майдонга чигит эккан эдик, — дейди Яккабоғ районидаги «Ленин учқуни» колхозининг бригада бошлиғи Жалил Ҳайитов, — гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтардик. Ана шу ерлардан бу йил эса 35 центнердан ошириб пахта ҳосили олишни мўлжаллаяпмиз.

Ҳа, алмашлаб экишнинг ўсимлик учун ҳам, ер учун ҳам қандай наф беришини тажрибали деҳқонлар яхши билишади. Ж. Ҳайитов бошлиқ бригада пайкалларидаги ниҳоллар яхши ривожланяпти. Бу ерда ўсимликларни суғориш, озиқлантириш ва культивация қилиш ишлари агротехника қоидалари талаблари даражасида йўлга қўйилган.

Универсалчи Эргаш Рўзиев, Сами Азимов, сувчи Ғани Холмуродов, Муртазо Мустафоев, Зиёд Пардаев ва Шавкат Турдиевларнинг унумли меҳнатлари туфайли барча майдонлардаги ниҳоллар икки марта обҳаётга қондирилди, тўрт марта комплекс ишлов берилди, белгиланган миқдорда озиқлантирилди. Ҳозир ҳар туп ғўзада уч-тўрттадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Ғўзаси вояга етган пайкалларда чеканка ўтказилмоқда. Ойжума Оққўзиева, Шаҳри Пардаева, Зулфия Умарова, Ойжума Бегимова ва Қурбоной Сатторова сингари ўнлаб илғор колхозчилар ғўзаларни чеканка қилишда фаол қатнашаётирлар.

Колхоз баҳодирлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида пахтадан мўл ҳосил етиштиришга, июль ойида ҳар туп ниҳолда 7-8 тадан бўлиқ кўсак бўлишига эришишга ҳаракат қилишаётир.

А. ЭЛМИРЗАЕВ.
Қашқадарё области.

ДЕҲҚОН МАДАДКОРИ

Совхозимиз комплекс механизация асосида ривожланаётган хўжаликлардан биридир. Пахта майдонимиз катта, ишчи кучи эса кам. Шундай бўлгач, механизациялашга алоҳида эътибор бермоғимиз керак. Ундан ташқари пахтачиликда фурсатни қисқартириш, ҳосилдорликни ошириш, сортни яхшилаш манфаатлари ҳам комплекс механизацияни кенг жорий этишни тақозо этади.

1976 йилда совхозимиз 18 минг тонна пахта тайёрлаши керак. Шундан камида 60 процентини машиналарда териб олишимиз зарур. Йил пахтачилик учун бир оз ноқулай келди. Баҳорда ёғингарчиликлар кўп бўлди, катта майдонларда сув кўлхоби бунёдга келди. Сўнгра қатқалоқ юз берди. Хуллас, чигитни бир текисда ундириб олиш учун кўп қийинчиликларга дуч келдик.

Район партия ва совет ташкилотлари халқимизни қийинчиликларни бартараф этишга сафарбар қилди. Ҳеч ким нолимади, ҳамма бир жон, бир тан бўлиб табиий офатларни енгишга киришди. Бугун шуни қувонч билан айтамизки, ҳар гектар майдонда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 26-27 минг туп кўп кўчатга эга бўлдик, ғўзалар соғлом ва серҳосил бўлиб ўсяпти.

Далалардаги ғўзаларнинг ҳолатини кўриб қувониш мумкин. Лекин юксак мажбурият ҳисобга олинадиган бўлса, ҳали кўп иш қилишимиз зарурлиги аён бўлади. Бундай дейишимизнинг боиси бор. 80 процент майдондаги ғўзалар серҳосил бўлиб ўсяпти, ҳар тупида уч-тўртта кўсак етилди. 10 процент ердаги ғўзаларнинг ҳосилдорлиги ўртача даражада. Лекин 10 процентининг ўсиш, ривожланиши, ҳосил нишоналарини тўплаши талабга жавоб бермайди.

Июль ойи ва август ойи ҳосил тақдирини ҳал қилади. Шу ойларда астойдил меҳнат қилинса, паст ҳосилли ғўзаларни юқори ҳосилли ғўзалар даражасига етказиб олиш мумкин. Биз июль ойининг қолган кунларида ҳамма майдонларда икки марта комплекс парвариш ўтказиш чораларини кўрмоқдамиз. Ҳар бир чопиқ тракторининг иш унуми кўтариляпти, қўшимча техника воситалари дала ишларига сафарбар этиляпти. Ишчиларимиз фурсатни қўлдан бой бермаслик учун дала шийпонларига кўчиб чиқдилар, бир кунда бир ярим-икки кунлик график миқдорида иш бажариш ҳамма ва ҳар бир кишининг бурчига айланди.

Механизация қандай иқтисодий самаралар беряпти? Буни қуйидаги мисоллардан кўриш мумкин. Ўтган беш йилликда совхознинг «Октябрь 40 йиллиги», «Победа», Киров номли, «Коммунизм» бўлимларида ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили 8-10 центнер кўтарилди. Бунга сабаб шуки, агротехника тадбирлари машиналар ёрдамида тез ва соз ўтказилди. Айниқса терим даврида фурсатдан ютилди.

Бунинг аксича, Орджоникидзе номли, Свердлов номли бўлимларда дала ишлари, айниқса теримни машиналаштиришга етарли эътибор берилмаслиги оқибатида ҳосилдорлик 5-6 центнер кўтарилди, холос. Бундан чиқадиган хулоса шуки, биз пахтачиликни комплекс механизациялаш йўлидан боришимиз керак. Бунинг учун автотрактор паркини мустаҳкамлаш, механизатор кадрлар сафини кенгайтиришимиз лозим.

1971 йилда совхозимизда ҳаммаси бўлиб 53 механизатор бор эди. Ўтган йили уларнинг сафи 99 кишига кенгайди. Бу йил далаларимизда 120 механизатор ишламоқда. Пахта териш машиналарини икки сменада ишлатиш чораларини кўрмоқдамиз. Машиналаримизнинг асосий қисми эса ремонт қилиб бўлинди.

Районимиз бўйича 67 минг тонна пахта етиштирамиз. Азамат механизаторларимиз ялпи ҳосилнинг 50 процентини «зангори кема»ларда териб берадилар. Шу кунларда машиналар ремонти кучайтирилмоқда. Механизаторлар ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, терим бўйича юксак мажбуриятлар қабул қилмоқдалар.

Бугуннинг бош вазифаси ғўза парваришини бутун чоралар билан кучайтиришдан иборат эканлигини яхши биламиз. Ишчи кучлари, техника воситаларини шу мақсад йўлига сафарбар этмоқдамиз. Районимиз бўйича ҳам, совхозимиз бўйича ҳам съездлар йилини рекорд ҳосил йилига айлантириш учун, айниқса теримни комплекс механизациялаш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

И. МЕЛИЕВ,
Фарғона область Киров районидаги «Бешариқ» совхозининг директори.

БИРЛАШГАН ЎЗАР...

Жиззах районидаги Навоий номли колхоз механизатори Ўктам ЖЎРАЕВга

АЗИЗ ҲАМКАСБИМ! Сизнинг пахтадан мўл ҳосил етиштириш, ғўзани машина теримига мослаб парвариш қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва йиғим-теримда фаол қатнашиш бўйича мусобақалашиб ишлашга чорловчи хатингизни ўқиб чиқиб, руҳланиб кетдим. **Ахир бой ва илғор тажрибаларни ўрганиш, ягона мақсад йўлида мусобақалашиб меҳнат қилишнинг аҳамияти ҳаммага аён. Азамат деҳқонларимиз «бирлашган ўзар» деб бежиз айтишмайди.** Шунинг учун чақириғингизни мен бажонидил қабул қиламан.

Пахтачиликда ишлаётганимга йигирма тўрт йил бўлмоқда. Шу давр ичида пахтачилигимиз ғоят юксалди. Комплекс механизация бу соҳадаги жуда оғир ва машаққатли ишни ўз зиммасига олди. Ҳосилдорлик ошди. Бу йил биз 120 гектар ернинг ҳар гектаридан 29 ўрнига 43 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашаётирмиз. 1974 йилда гектаридан 46 центнердан пахта етиштирилди. Лекин бу биз учун унчалик катта марра эмас. Бироқ ўтган йилги кўрсаткичга таққосланадиган бўлса, бу йил ҳосилдорлик гектар бошига 10 центнерга оширилиши керак. Бу биздан катта тадбиркорлик талаб этади. Меҳнат менга бахт, шон-шуҳрат келтирди. Область Советининг депутати — халқ хизматкориман. Эл-юрт ишончига сазовор бўлганимдан бахтиёрман. **Ҳозир бутун куч ва эътиборни ғўза парваришига қаратганмиз. Мавсумда ғўза қатор ораларига камида 6 марта ишлов берилиши керак.** Трактор ишчи органлари сонини 45 тага етказдим. Бу ҳар бир эгат ҳисобига 10 ишчи органи ҳаракат қилади, деган гап, албатта. Шу сабабли, ғўзалар серҳосил бўлиб ўсмоқда. Ҳар бир туп ниҳолда икки-учтадан кўсак бор.

Бригадамиз ерларининг пастки қисми кўриқ, юқори қисми бўз майдонлардан иборат. Шу жиҳатдан культивацияни табақалаштириб ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Айни пайтда ғўза зараркунандаларига қарши олтингугурт ва дуст солинган халтачалар осиб қўйилган. Биз ишловни камида 25 августгача давом эттириб, 15 июлдан эса чеканка қиладиган мосламаларни тракторларга ўрнатамиз.

Ҳар йили ялпи ҳосилнинг 90-95 процентини машиналарда териб олиш учун ғўзаларни июль, август ойларида машинабоп қилиб ўстирамиз. Ҳамкасбим Йўлдош Мустафоев терим машинасини бошқарса, мен тўрт тележка билан терилган ҳосилни пешма-пеш хирмонга ташиб бераман. Бу борада колхоз правлениеси менга 300 тонна пахта ташишни мавсум нормаси қилиб белгилаб беради. Бу йил 700 тонна пахтани ташиб бермоқчиман. Партиямиз XXV съездида белгиланганидек, самарадорликни ошириш, кўзланган маррани икки ва ундан ҳам ошириб бажариш мен учун виждон қонуни! **Сўзимнинг устидан чиқиш учун бутун куч-ғайратимни ишга соламан.** Бунинг учун 23,24 ва бошқа қўшни бригадалар ҳосилини ҳам хирмонга ташиб бераман.

Колхозимиз бу йил биринчи марта «108-Ф» навли ғўза уруғини кенг қаторлаб экди. Бу пахтанинг серҳосил ва сертола бўлиши ҳаммага аён. Шунинг учун унинг парвариши маромига етса, ҳосил сифати ҳам яхши бўлади. Шунинг учун қўшни бригаданинг республикада хизмат кўрсатган механизатори Мажид Ҳамидов тажрибаси асосида меҳнат қилмоқдаман. Касбим билан ҳақли равишда фахрланаман. Оиламиздаги тўрт ака-уканинг бири қурувчи, бири савдо ходими, бири хўжалик ишлари билан шуғулланади. Лекин мен механизатор бўлиб етишганимдан мамнунман. Чунки, механизатор ҳосил тақдирини ҳал қилувчи ва пахтакор меҳнатини енгиллаштирувчи асосий кучдир. Шу касбга эргашиб, бахт топдим. Ўртача ойлик иш ҳақим ўтган йили қарийб 450 сўмга тушган эди. Бу йил эса бундан ҳам ошиши турган гап.

Ўзаро мусобақа ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва юқори ҳосил етиштирилишини таъминлашда муҳим омилдир. Маълумки, биз ишлаётган икки хўжалик бир неча йилдан бери ўзаро мусобақалашиб келади. Бу йил сизларнинг колхозингиз ялпи пахта хирмонини 10 минг тоннага, бизнинг хўжалик эса 15 минг тоннага етказишига шак-шубҳа йўқ, албатта.

Ҳамкасб биродарим, бригадамизга ташриф этинг. Ғўзаларимизнинг ривожи, меҳнатимиз самарасини кўринг. Бир-биримиздан ўрганайлик, бир-биримизга ўргатайлик. Бу йилги янада улкан пахта хирмонини тиклашга ўз улушимизни қўшайлик. Бу — бизнинг партиямиз XXV съезди қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

Раҳмат МУСАЕВ.
Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхозининг механизатори.

Беш йиллик план — тўрт йилда

БОШ ЙЎЛИМИЗ

КПССнинг XXV ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездларида республикамизда пахтачиликни ривожлантиришда қўлга киритилган ютуқлар алоҳида таъкидлаб ўтилди ҳамда навбатдаги вазифалар кўрсатиб берилди. Ўзбекистон пахтакорлари 1980 йилга бориб республикамизда тайёрланиладиган ялпи ҳосил миқдорини 6 миллион тоннага етказишга азму қарор қилдилар.

Районимиз меҳнаткашлари кейинги йилларда пахтачиликни ривожлантириш борасида салмоқли ютуқларни қўлга киритдилар. Пахта тайёрлаш бўйича белгиланган беш йиллик план ортиғи билан адо этилди, она-Ватанга саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 54951 тонна кўп «оқ олтин» етказиб берилди ёки бошқачасига айтганда ҳосилдорлик гектар бошига 10 центнер оширилди.

Бу муваффақиятлар ўтган беш йил ичида ердан, сувдан, маҳаллий ва минерал ўғитлардан, техникадан олдинги йиллардагига қараганда анча самарали фойдаланилганлиги, алмашлаб экиш жорий этилганлиги, қолаверса, деҳқончилик маданиятини кўтариш бўйича амалга оширилган бошқа қатор ўзгаришлар самарасидир.

Чиндан ҳам шу ўтган давр ичида районимизда техника тараққиёти соҳасида катта ўзгаришлар юз берди. Шуни айтиш кифояки, тўққизинчи беш йиллик давомида машина терими ялпи ҳосил миқдорига нисбатан 23 процентдан 87 процентга етди. Ҳар бир машина билан мавсумда 146 тоннадан «оқ олтин» териб олишга эришдик.

Лекин бу ўсиш-ўзгаришларга осонликча эга бўлмадик. Бунинг учун, энг аввало, катта тадбирлар амалга оширилди. Биз районимиз колхозлари ва совхозларидаги борлиқ пахта майдонларини ҳисоб-китоб қилиб чиқдик ҳамда уларни машина терими учун мос даражада йириклаштириш, ерларни планировка қилиш уч йиллик планини ишлаб чиқдик. Ана шу йиллар ичида районимиз территориясидаги пахта карталари 300 тага қисқартирилди. «Янгиобод» колхозининг ерлари тўла-тўкис бош планировкадан чиқарилди. Карталар ичида бирон туп ҳам тут ёки бошқа дарахт қолмади. «Учқўрғон» ва Ленин номли совхозларда, Охунбобоев номли, «Ленинград» колхозларида ҳам бу соҳадаги аҳвол анча яхшиланди.

Районимизда 15 от кучига эга бўлган 3576 та трактор ва бошқа хил техника бор. Биз уларни тез-тез ҳисоб-китобдан ўтказиб борамиз ва фойдаланиш коэффициентини ошириш чораларини кўрамиз. Ҳозирдаёқ уларнинг кўпчилик қисмидан икки сменада фойдаланилмоқда. Масалан, ўтган йилги йиғим-терим мавсумида мавжуд 290 терим агрегатининг ҳаммаси ишлатилди. Бу йил эса улар сонини 320 тага етказамиз.

Техника тараққиёти фақат трактор ёки бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда механизмларигагина боғлиқ бўлиб қолмасдан, ишбилармон кадрларга ҳам боғлиқдир. Бинобарин, биз механизатор кадрлар тайёрлаш ва ўқишни битириб чиққанларни ўз мутахассислиги бўйича фойдаланиш масаласига алоҳида эътибор берамиз. Бундан 2 йил илгари Қўғай қишлоғида очилган ҳунар-техника мактаби бу соҳадаги мушкулимизни ҳал этишда муҳим роль ўйнамоқда. Бундан ташқари, ҳар йили район марказида, илғор хўжаликларда механик-ҳайдовчилар тайёрлаш қисқа муддатли курслари ҳам очилади. Вақти-вақти билан район партия комитети йиғилишларида ва бюро мажлисларида колхоз ёки совхоз маъмуриятлари ҳамда партия ташкилотларининг механизатор кадрлардан фойдаланиш, қишлоқ хўжалигини механизациялаш бўйича ҳисоботларини эшитиб борамиз.

Районимизда ўтган йили ялпи ҳосилнинг 87 проценти машиналар билан терилгани ва тайёрланган пахтанинг асосий қисми биринчи сортларга сотилганлиги бунинг гувоҳидир. Пахтачиликни комплекс механизациялаш берган иқтисодий самарани айтмайсизми?

Бултур районимизда тайёрланган 58,5 минг тонна пахтадан 51 минг тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Агар биз шунча пахтани қўл кучи ёрдамида йиғиштириб олганимизда 2 миллион 509 минг сўм маблағ сарфлашимизга тўғри келарди. Аслида биз бунинг учун атиги 98.340 сўм пул харажат қилдик, холос. Ёки бошқачасига айтганда техника шарофати туфайли сарф-харажат 25 баравардан ҳам зиёд камайди. Демак, пахтачиликни комплекс механизациялаш йиғим-терим мавсумини қисқартириш, қўл меҳнатини енгиллатиш, деҳқончилик маданиятини ошириш учун имкон яратибгина қолмасдан хўжалик учун ғоят самарали иқтисодий фойда ҳам келтиради.

Халқимизда тоққа чиққан чўққини кўзлар, деган ҳикматли гап бор. Районимиз меҳнаткашлари ҳам қўлга киритилган ютуқлар билан кифояланиб қолмасдан янада юксак марраларни кўзлашяпти. Ўнинчи беш йиллик учун кўзлаган режаларимиз янада улкан. Биз беш йилликни тўрт йилда бажариш йўлида кураш бошладик. 6 колхоз, 2 совхоз 1979 йилдаёқ беш йилликда белгиланганидан анча ошириб пахта тайёрлаш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилди.

Хўш, биз бу довонни қандай эгалламоқчимиз?

Пахтакорларимиз шу йилнинг бошларида ялпи ҳосилни бултургидан бир ярим минг тонна кўпайтириш ёки 60 минг тоннага етказишга бел боғлаган эдилар. Хева райони меҳнаткашларининг ўнинчи беш йилликда «Қолоқларсиз, самарали ва сифатли меҳнат қилайлик» деган шиор остида бошлаган ташаббуслари уларни янги меҳнат зафарларига сари руҳлантириб юборди. Биз ўз имкониятларимизни чамалаб чиқиб, ялпи ҳосил миқдорини 65 минг тоннага етказишга бел боғладик. Бу — ўтган йилдагидан 7,5 минг тонна, топшириқда кўрсатилганига нисбатан эса 15 минг тонна кўп демакдир. Тайёрланадиган ҳосилнинг 90 процентини машиналарда йиғиштириб оламиз. Шу йўл билан қўлда терилганидагига қараганда 2 миллион 878 минг сўм маблағни иқтисод қилиб қоламиз.

Эзгу мақсад йўлида эрта баҳордан астойдил меҳнат қилмоқдамиз. Ер экишга яхши тайёрланганлиги уруғнинг бехато униб чиқишини таъминлади. Ҳозир ҳар гектар ерда 130-135 минг туп кўчат бор.

Дала меҳнаткашларимиз униб чиққан ниҳолларни тўла сақлаб қолиш ва ҳосилдор бўлиб ривожланиши учун курашни кун сайин қизитмоқда. Ҳар куни район хўжаликлари далаларида 480 та ёки 1975 йилнинг шу давридагидан 50 та кўп трактор ишлаяпти. Улар кучи билан кунига 2400-2500 гектар майдоннинг қатор оралари юмшатилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг бир группа илғор механизаторларга йўллаган жавоб хати «дала гвардиячилари»мизни ишда янги ғалабалар сари илҳомлантириб юборди.

Ғўзани об-тобида суғоришга алоҳида эътибор берилмоқда. Сувни ҳозирданоқ тежаб-тергаб сарфлаш биринчи вазифа қилиб қўйилди. Шу мақсадда районда 1200 сувчи ниҳолларга об-ҳаёт етказиб бериш иши билан шуғулланмоқда.

Ҳозиргача колхозларимиз ва совхозларимизда ғўза 4 марта комплекс ишловдан чиқарилди, 5 марта культивация қилинди, 6 марта суғорилди. Беш марта маҳаллий ва минерал ўғитлар аралашмаси билан озиқлантирилди.

Биз энди ниҳолларга минерал ўғит беришни тўхтамиз ва маҳаллий ўғит беришни давом эттирамиз. Шу мақсадда ҳар бир бригадада «ҳосил чуқурлари» бунёд қилинди. Бу ерга фермалар ва хонадонлардан келтирилаётган маҳаллий ўғитлар тўпланяпти. Биз то август ойининг охиригача ғўзага «шарбат» суви беришни ва культивация даврида озиқлантириб кетишни давом эттирамиз.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари юксак хирмон ишқида меҳнат қилаётган пахтакорлар учун зарур шарт-шароит яратиб берганлар. Хуллас, бу йил рекорд ҳосил етиштиришга эришиш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Абдуллажон ҲАСАНОВ,
Наманган область Учқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛИК ҲАРАКАТИ КЕНГАЙМОҚДА

Бухоро область пахтакорлари ўртасида ҳар гектар ердан 50 центнер ва ундан юқори ҳосил олишга аҳду паймон қилаётганлар сафи кун сайин кўпайиб бормоқда. Улар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Жиззах область Мирзачўл районидаги Абай номли совхознинг Расул Ҳайдаров бошлиқ бригадаси коллективига йўллаган илҳомбахш мактубига жавобан ўз зиммаларига ана шундай оширилган мажбуриятлар қабул қилаётирлар.

Яқинда областнинг бир группа юқори ҳосилли бригада бошлиқлари колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига ва барча меҳнаткашларга қарата мурожаат қилиб, 50 центнерчилар сафини янада кенгайтириш, пахта етиштириш бўйича олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган даражада ҳосил етиштиришга даъват этдилар.

Область партия комитети илғор пахтакорларнинг мурожаатини маъқуллаб, қарор қабул қилди. Шу жумладан, область колхоз ва совхозларида июль ҳамда август ойлари — ҳосил тўплашда зарбдор ой, деб эълон қилинди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш йўлида мардонавор кураш олиб бораётган 1-«Боёвут» совхозининг «Коминтерн» бўлимидаги С. Алибеков бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари 115 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони бунёд этишга аҳд қилганлар. Ғўзаларга ишлов беришда механизатор Раҳмонқул Алибековнинг ҳиссаси катта. У кунига 8-10 гектар майдонни сифатли культивациядан чиқармоқда. Ғўзаларни чилла сувига қондиришда М. Эсиргапов, М. Мирзакелдиевларнинг қилаётган ишлари диққатга сазовордир.

Д. АБДУРАҲМОНОВА.
Боёвут райони.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

(ТАСС).

ҲОСИЛНИ ЭҲМ БОШҚАРАДИ

РСФСР. Шимол гидротехника ва мелиорация илмий-тадқиқот институтининг олимлари олдиндан тузилган программага биноан ҳосил етиштиришни компьютурларга топширдилар. Архангельск, Брянск, Калинин, Кострома ва Ленинград областларидаги тажриба ўтказиладиган участкалар институт ахборот-ҳисоблаш маркази билан телетайп алоқаси туфайли бирлаштирилди, бу олимларнинг тавсияларини оператив равишда қабул қилиб олиш, экинларнинг ҳолати тўғрисидаги маълумотларни маълум қилиш имкониятини беради.

Сув таъминоти системаси билан жиҳозланган контрол участкаларида олимлар деҳқонлар ва метеорологлар билан ҳамкорликда ғалла, картошка, карам ва бир йиллик ўтлардан одатдагига нисбатан уч баравар кўп ҳосил олиш йўлларини мўлжаллаб қўйдилар. Буларнинг қилган ҳисоб-китобларига кўра, ана шу экинларни етиштириш муддатлари ҳам қисқаради. Ленинградлик олимларнинг ўтган йили Луга районидаги суғориладиган ерларда ўтказган дастлабки тажрибалари ҳар гектар майдондан 11 минг озуқа бирлигига қадар кўк масса ва 500 центнерга қадар картошка олиш имкониятини берди. Бу Ленинград области бўйича олинган ўртача ҳосилдан тўрт баравар кўп

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИ

ОЗАРБАЙЖОН. Ширвон даштида тухум қиладиган 45 мингта товуқ боқиладиган колхозлараро паррандачилик фабрикаси ишга туширилди. Бу Озарбайжонда энг катта паррандачилик фабрикасидир. Агдам районидаги 30 та хўжалик фабрика пайчилари бўлди. Янги корхонада йилига 9 миллион дона тухум етиштириш мўлжалланади.

Озарбайжон колхозлараро бирлашмасининг гўшт ва туҳум етиштирадиган корхоналари бу йил кўплаб янги биноларни қурмоқда; ёш моллар ўстириладиган чорвачилик комплекси, учта катта паррандачилик фабрикаси, бошқа объектлар ишга туширилади. Ҳозир республиканинг турли зоналарида 20 тадан зиёдроқ чорвачилик ва паррандачилик комплекслари, қора молларни сўқимга боқиладиган майдончалар қурилмоқда.

Республикада ўн йилликнинг охирига қадар сут, гўшт, тухум, жун етиштирадиган, бузоқларни боқиб катта қиладиган, ёш молларни семиртириб сўқимга боқадиган 80 дан зиёдроқ колхозлараро комплекс ва фермаларни ишга туширишга кўзда тутилган.

ШИФОКОРЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

ҚОЗОҒИСТОН. Республика соғлиқни сақлаш муассасаларига кўпдан-кўп шифокорлар ишга келди. Республикадаги медицина олий ўқув юртларини бу йил турли профилдаги қарийб икки ярим минг ёш врач битириб чиқди.

Қозоғистондаги олий мактаблар янги беш йилликда ҳаммаси бўлиб ўн уч мингдан зиёдроқ ёш врачларни тайёрлаб беради. Бу аввалги беш йилликка нисбатан анча кўпдир. Республикада медикларни ўқитиш миқёсларининг кенгайиши, врачларнинг анча кўпайиши (ҳар ўн минг аҳолига 24 врач тўғри келади). Англия, Франция ҳамда шу сингари бир қанча бошқа капиталистик давлатларни орқада қолдириш имкониятини берди. Бунга эса аҳолига медицина хизмати кўрсатиш даражасини янада кўпроқ оширишга интилиш туфайли эришилди.

Қозоғистоннинг шаҳарлари, посёлкалари, қишлоқлари ва овулларида 1976—1980 йилларда янги қуриладиган медицина муассасаларига қарийб 200 миллион сўм сарфлаш мўлжалланган.

●

Москвадаги В. В. Куйбишев номли электрозавод коллективи юқори кучланишли эшиттиришлар линияси, саноат корхоналари ва қишлоқ қурилишлари учун турли хил трансформаторлар тайёрлайди. Бу маҳсулотлар Иттифоқимиздан ташқари Ҳиндистон, Покистон, Эрон ва барча социалистик мамлакатларга мунтазам жўнатиб турилади. Корхонанинг кўп минг кишилик коллективи ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини барвақт бажариш учун мусобақа байроғини баланд кўтариб меҳнат қилмоқда. Суратда: корхона конструкторлик ва тадқиқот бўлими юқори кучланишли лабораториясининг инженери Борис Геллер 500.000 вольтли янги трансформаторни синовдан ўтказяпти.

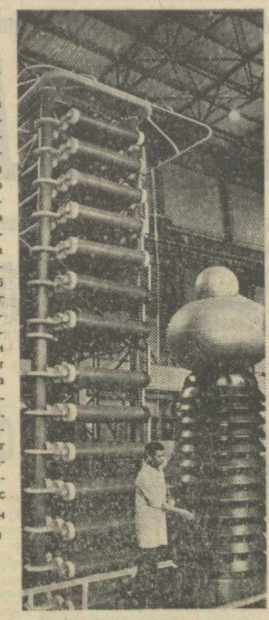

В. Кунов ва В. Лисицин фотоси.

ҲУҚУҚШУНОС МУЛОҲАЗАЛАРИ

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ ВА ҚОНУН

«1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари»да ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш ва халқ фаровонлигини кўтаришнинг ҳал қилувчи шарти бўлган меҳнат унумдорлигини тез суръатлар билан ўстириш кўзда тутилган. Меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим шартларидан бири меҳнат интизомини мустаҳкамлашдир.

Илғор техника билан қуролланган ҳозирги даврдаги ижтимоий ишлаб чиқаришда меҳнат интизомининг роли айниқса каттадир. Ишлаб чиқариш тараққиётининг ҳозирги босқичида бекор туриб қолишлар, ҳалол ишламаслик ва хатоларга йўл қўйиш жуда қимматга тушади. Интизомнинг бузилиш ҳоллари кўпинча станок ва машиналарнинг бекор туриб қолишига, хом ашё, ёнилғи, материаллар, электр энергиясининг исроф бўлишига, маҳсулот сифатининг пасайишига олиб келади. Шунинг учун ҳам меҳнатга муносабат ва меҳнат интизоми масаласи бутун халқ хўжалигимизнинг муваффақиятли ишлаши учун принципиал аҳамиятга эга бўлган масаладир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашлар моддий фаровонлигини ошириш, уларнинг маданий савияси ва онглилигини ўстириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар, ишчи ва хизматчиларнинг унумли меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун барча шароитларни яратиб бераётирлар. Бу тадбирлар меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

Табиийдирки, социалистик давлат қонунлари ижтимоий тараққиёт учун бунчалик муҳим бўлган проблемага бефарқ қарай олмайди. Совет меҳнат қонунчилиги меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ғояси билан суғорилгандир.

Қонун корхона, муассаса, ташкилотларнинг маъмуриятига ишчи ва хизматчиларнинг меҳнатини тўғри ташкил этиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини таъминлаш, меҳнат қонунлари ва меҳнат муҳофазаси қоидаларига оғишмай амал қилиш, ходимларнинг эҳтиёжлари ва талабларига эътибор билан қараш, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаб бориш вазифасини юклаган.

Гражданларга меҳнат соҳасида катта ҳуқуқ ва имтиёзлар бериш билан бирга совет қонунлари уларга ҳам муайян мажбурият ва бурчларни юклайди.

Ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат соҳасидаги мажбурият ва бурчлари ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг меҳнат қонунлари асосларида, Ўзбекистон ССРнинг меҳнат қонунлари кодексида, ички меҳнат тартиби қоидаларида ва интизом уставларида конкретлаштирилган.

Ишсиз бўлиб қолишдан қўрқишга ва социал ҳуқуқсизликка асосланган капиталистик меҳнат интизомидан фарқли ўлароқ, социалистик корхона ва муассасаларда, меҳнат интизоми меҳнатга онгли муносабатда бўлиш, ишонтириш методи, шунингдек ҳалол меҳнат учун рағбатлантириш йўли билан таъминланади.

Ўзининг меҳнат бурчларини муваффақиятли ва виждонан бажараётган ишчи ва хизматчиларга социал-маданий, уй-жой, маиший хизмат соҳасида биринчи навбатда афзалликлар ва имтиёзлар берилиши қонунда мустаҳкамланган.

Меҳнат интизомини бузган ходимга қандай интизомий жазо чорасини қўллашда маъмурият содир қилинган ножўя ҳаракатнинг оғир-енгиллигини, у содир қилинган вазиятни, ходимнинг меҳнатга бўлган муносабатини ва бошқа ҳолатларни ҳисобга олиши лозим. Меҳнат интизомини бузганлик учун қўлланиладиган охирги чора ишдан бўшатишдир.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда интизомий жазо чораларининг ўз вақтида, тўғри ва асосли қўлланиши муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам қонунда интизомий жазо чораларини қўллашнинг аниқ тартиби ва муддатлари белгиланган. Бу тартиб ва муддатлар формал талаблар бўлмай, балки интизомий жазо чораларининг таъсирчанлигини таъминлашга қаратилган муҳим моддий нормалардир.

Жазо беришдан олдин маъмурият меҳнат интизомини бузган ходимдан ёзма ёки оғзаки изоҳнома талаб қилиши шарт. Интизомий жазо ножўя ҳаракат қилинганлиги аниқланган кундан бошлаб бир ой ичида, шу ҳаракат содир қилинган кундан бошлаб олти ой ичида берилиши мумкин. Меҳнат интизоми бузилган ҳар бир ҳол учун фақат битта жазо чораси қўлланилиши лозим. Лекин, ходимни интизомий жазога тортиш билан бир вақтда, уни мукофотдан маҳрум қилиш ва етказилган моддий зарарни ундириб олишга йўл қўйилади.

Интизомий жазо маъмурият буйруғи (фармойиши) билан расмийлаштирилиб, жазоланган ходимдан тилхат олиб эълон қилиниши ва коллектив ахбороти учун етказилиши керак. Агарда интизомий жазо берилгандан бошлаб бир йил давомида ходим янги интизомий жазога тортилмаса, у интизомий жазо олмаган деб ҳисобланади. Меҳнат интизомини янгидан бузишга йўл қўймаган ва ўзини ҳалол ходим сифатида кўрсатган ишчи ёки хизматчидан илгари берилган жазо муддатидан олдин олиб ташланиши мумкин.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда меҳнат коллективларининг роли каттадир. Коллективнинг фикри, унинг ўз аъзосига таъсир ўтказиши кўпинча ҳар қандай расмий қарор ва буйруқлардан кўра кўпроқ натижа бериши мумкин. Шунинг учун меҳнат интизоми бузилган айрим ҳолларда маъмурият ходимга интизомий жазо қўллаш ўрнига бу масалани ўртоқлик суди ёки жамоат ташкилотлари муҳокамасига ҳавола қилиши мақсадга мувофиқдир.

Интизомий жазо чораларини қўллашнинг қонунда белгиланган тартиб ва муддатларига риоя қилинмаслиги, шунингдек, бу чораларнинг асоссиз қўлланиши берилган жазони ҳақиқий эмас деб топилишига олиб келади.

Тошкент лак-бўёқ заводининг машинисти С. Заяц иш жойига маст ҳолда келгани учун ишга қўйилмаган эди. Завод маъмурияти уни прогул қилгани учун қонунда белгиланган бир ой ичида ишдан бўшатиши мумкин эди. Бироқ Заяц ножўя ҳаракат содир қилингандан ва бу ҳақда маъмуриятга маълум бўлгандан кейин 35 кун ўтгач ишдан бўшатилган. Шунинг учун суд Заяцнинг ишдан бўшатилишини ғайри-қонуний деб топди ва уни ишга тиклади. Шундай қилиб, меҳнат интизомини қўпол равишда бузган ходим маъмурият томонидан интизомий жазони қўллаш муддатига риоя қилинмаганлиги натижасида жазосиз қолди.

Бошқа бир мисол. Урганч шаҳар ёғоч савдо базасининг контролёри Н. Каримов ўз хизмат вазифаларини систематик равишда бузиб келган, шу ҳақда рапортлар берилган ва актлар тузилган. Лекин маъмурият бу акт ва рапорт бўйича ҳеч қандай чора кўрмаган. Каримов сўнгги марта ножўя ҳаракат содир қилгач маъмурият уни меҳнат интизомини систематик равишда бузди, деб ишдан бўшатган. Суд Каримовни ишга тиклади, чунки унга нисбатан илгари интизомий ёки жамоат таъсир чоралари қўлланилмаган эди.

Нукус шаҳар коммунал хўжалик бўлимининг мудири ҳаммомда кассир бўлиб ишловчи Кошетерова ва Литбоеваларни планни бажармаганликлари учун интизомий жазо тариқасида кам ҳақ тўланадиган вазифаларга ўтказган. Ваҳолонки, планнинг бажарилмаганлигига ҳаммомнинг қишга яхши тайёрланмаганлиги сабаб бўлган ва бунинг учун тегишли мансабдор шахслар жазоланган эди. Шу сабабли суд кассирларга берилган жазони асоссиз деб топди.

Юқорида айтилганлардан шундай хулоса келиб чиқадики, интизомий жазо чораларини қўллашга жиддийлик ва диққат билан ёндашиш лозим. Меҳнат интизомини таъминлашда бу чораларнинг ролини ошириб юбориш ҳам, етарли баҳо бермаслик ҳам уларнинг тарбиявий аҳамиятини камайтиради. Ҳар ҳолда, интизомий таъсир чоралари меҳнат интизомини мустаҳкамлашда кўмакчи роль ўйнашини назарда тутиш лозим. Асосий эътибор интизомни оширишга ва меҳнат унумдорлигини ўстиришга ёрдам берадиган моддий ва маънавий рағбатлантириш системасини ривожлантира бориш ҳамда такомиллаштиришга, меҳнатга ҳалол ва ижодий муносабатда бўлишни тарбиялаш мақсадида системали равишда ғоявий-сиёсий иш олиб боришга қаратилмоғи керак.

Тажриба шуни кўрсатадики, ишлаб чиқариш жараёни тўғри ташкил этилган, ишчилар, хизматчилар ва раҳбар ходимлар ўртасидаги ўзаро муносабат нормал йўлга қўйилган, меҳнат қонунчилигига оғишмай амал қилинаётган коллективларда меҳнат интизомининг бузилиш ҳоллари деярли учрамайди. Бундай коллективларда меҳнат унумдорлигини тинмай ўстириб бориш учун зарур шароитлар яратилади.

Янги ўнинчи беш йиллик самарадорлик ва сифат беш йиллигидир. Демак, ҳар бир совет кишиси, ҳар бир меҳнат коллективи энг кам сарф қилган ҳолда энг юқори натижаларни қўлга киритиш учун астойдил кураш олиб бориши, машина ва жиҳозлардан, моддий ва молиявий ресурслардан тўлик ва унумли фойдаланишга, иш вақти, хом ашё, ёнилғи ва энергиянинг тежалишига, иш сифатининг ошиб боришига эришиши лозим. Бу вазифаларнинг муваффақиятли амалга оширилиши ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашни тақозо қилади.

С. ЙИГИТАЛИЕВ,
юридик фанлари кандидати.

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

МОНРЕАЛЬ: ТЕЛЕФОНДА РИСҚИЕВ

Жаҳон спортчиларининг анжумани — XXI ёзги олимпиада мусобақалари тантанали бошланадиган кун эди. Келишилган соатда телефон жиринглаб қолди.

— Алло! Тошкентми? Марҳамат, Монреаль билан гаплашинг!

— Пахтакор ўлкамиз газетхонларига олимпиадачилар саломи.

Жаҳон чемпиони Руфат Рисқиевнинг кайфияти аъло эканлиги унинг сўзларидан сезилиб турарди.

— Тиниб-тинчимас журналистлардан океан ошганингда ҳам «қутулолмас» экансан-да?! Телефон трубкасини мен кўтаришимнинг боиси ҳамюртларим бир оғиздан шунга розилик билдирдилар.

— Руфат! Олимпиада ўйинларининг тантанали очилиши олдидан спортчиларимизнинг кайфиятлари қандай?

— Биз, ўзбекистонлик йигитлар Совет Иттифоқи олимпиадачилари қатори КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг халқаро олимпиада комитети, олимпиада ташкилий комитети ва олимпиада иштирокчилари номига йўллаган қизғин табрик сўзларидан баҳраманд бўлиб турибмиз. Леонид Ильичнинг Монреалда спорт байрамини муваффақиятли ўтказишга даъват этувчи илиқ ва самимий сўзлари, олимпиада қатнашчиларига билдирилган истаклари фақат совет олимпиадачиларинигина эмас, шунингдек, ер куррасининг турли бурчагидан Монреалга ташриф буюрган спортчиларни ҳам беҳад мамнун этди.

Олимпиада шаҳарчасида бўлиб ўтган митинг ва йиғилишларда, биз, совет олимпиадачилари бор куч ва маҳоратимизни ишга солиб, спортда юқори марраларни эгаллашга қасамёд қилдик. Совет комсомол-ёшлари умумий мажлиси ҳам ана шундай руҳда — «Олимпиадада қўлга киритган ютуқларимиз билан Ватанимизни, КПСС ва совет халқини шарафлаймиз» шиори остида ўтди. Мазкур йиғилишда мен Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети аъзоси сифатида, ҳамда ВЛКСМ XVII съезди делегати Собир Рўзиев иштирок этдик.

— Демак, кайфиятлар яхши, жанговар руҳдасиз. Бўлажак қизғин баҳсларга тайёрсизлар!

— Ҳа, жонажон Ўзбекистонга муваффақиятлар билан, кўксимизга медаллар таққан ҳолда қайтишга астойдил ҳаракат қиламиз.

— Руфат, Монреаль ҳақида, олимпиада шаҳарчаси ҳақида ҳамда қизиқарли учрашувлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Биз яшаб турган олимпиада шаҳарчаси марказий спорт комплексидан бор-йўғи 800 метр нарида. Умуман, тинимсиз машқларга берилганингдан кейин вақт етишмай қоларкан. Лекин, дақиқалардан унумли фойдаланишга уриняпмиз. Ҳар қалай Москвада бўлажак «Олимпиада-80»га бағишланган кўргазмани бориб кўрдик. Совет спортчиларига яратилаётган шарт-шароитлар, СССРда спортнинг келажаги ҳақида ҳикоя қилувчи бу кўргазма нафақат бизда, чет эллик томошабинларда ҳам яхши таассурот қолдирмоқда.

Яқинда қизиқ учрашувнинг шоҳиди бўлдим. Кутилмаганда «О, Рисакиев, чемпион, Гавана!» деб бир киши мени қаршилади. Аввалига тушунолмай турдим. Таржимон тез-тез, қисқа сўзларди. Маълум бўлишича бу киши менинг жаҳон чемпиони бўлишимда, аниқроғи румин боксчиси А. Нэстак билан курашаётганимда ҳакамлик қилган канадалик судья Д. Тумотт экан.

— Қалай, яна олтин медаль оламизми! — сўради Тумотт.

— Ўйлайманки бўлади, о, кей! — инглизча жавоб қилдим мен.

— Руфат, қиличбоз Собир Рўзиевга саломларимизни етказ ва устозинг Иосиф Миркин 19 июлда Монреаль томон учди, деб уни мамнун қилиб қўй.

Сизларга серқуёш ўлкамиз мухлислари номидан Монреаль ринггида, отчопарида, футбол майдонида ва қиличбозлик аренасида катта омадлар тилаймиз.

— Раҳмат!

ДАСТЛАБКИ ОДИМЛАР

Олимпиада мусобақалари қизғин давом этмоқда. XXI олимпиаданинг дастлабки чемпиони номига сазовор бўлиш совет спортчиларига насиб этди. 100 километрга команда биринчилиги учун курашган велосипедчиларимиз маррага биринчи бўлиб келиб, олимпиаданинг дастлабки олтин медалларини қўлга киритишди. Медалга сазовор бўлганлар: Валерий Чаплигин (Курск), Владимир Каминский (Минск), Анатолий Чуканов (Ворошиловград), Ааво Пиккуус (Тарту).

«ОЛИМПИАДА-80» БЕЛГИСИ

Монреалда XXI олимпиада ўйинлари бошланиши арафасида Москвада бўлажак 1980 йилги олимпиаданинг рамзий белгиси тасдиқланди. Бутуниттифоқ кўриги жюриси қарийб 26 минг таклиф орасидан латиш рассоми Владимир Арсентьев ишини шакл ва мазмун жиҳатидан мукаммал деб топди. Халқаро олимпиада комитетининг навбатдаги сессияси тасдиқлаган мазкур эмблемада беш қиррали юлдуз, туташ беш ҳалқа ва Москва архитектураси ўз ифодасини топган.

БАҲОРГИ МАВСУМ ЧЕМПИОНИ

Олий лига командалари ўртасида баҳорги мавсум чемпиони аниқланди. Москвалик динамочилар Ленинградда маҳаллий «Зенит» командасини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, баҳорги мавсум ғолиби номига сазовор бўлдилар. 15 ўйиндан 22 очко тўплаб, биринчиликни эгаллашди. Иккинчи ва учинчи фахрли ўринлар «Арарат» ва Тбилисининг «Динамо» командаларига насиб қилди.

ЎН БИРИНЧИ ҚЎРИҚХОНА

Табиат ва инсон

Ҳисор тизма тоғларининг ғарбий этакларида қарийб 47 минг гектар майдонни эгаллаган Қашқадарё областидаги Мироқи тоғ-ўрмонзор массиви даҳлсиз жой деб гарантияланди. Бу ерда давлат қўриқхонаси барпо этилди. Бу қўриқхонада шу тоғ зонасидаги ўсимликлар ва жониворлар дунёси табиий ҳолида сақлаб қолинади. Қўриқхона жойидан бундан буён табиатни муҳофаза қилиш соҳасидаги илмий-тадқиқот ишлари учунгина фойдаланилади.

Ўзбекистон ССР давлат ўрмон хўжалиги комитети овчилик хўжаликлари ва қўриқхоналар бош бошқармасининг бошлиғи О. Афзалов бу фактни шарҳлаб бундай деди:

— Мироқи қўриқхонаси — Ўзбекистондаги ўн биринчи қўриқхона. Бу қўриқхона қор билан мангу қопланган тикка чўққили, ўткир қояли тоғлар, тоғ манзарасига хос бўлган ўсимликлар ва жониворларнинг табиий қимматбаҳо турлари тўпланган жойдир. Массив денгиз сатҳидан тўрт минг метр баландликдадир. Бу ерда қарийб 7 минг гектар майдон ўрмонзордир. Бу ўрмонларда асосан арча, заранг, турли буталар ўсади. Қорағат, наъматак, дукчўп бу ерда тез-тез учраб туради, ёввойи олма, нок, дўлана ҳам ўсади, чинорзор, анорзор, хурмозор, бодомзор, пистазорлар ҳам бор.

Қўриқхона территориясида анчагина жилғалар, кўллар учрайди. Водийдаги далаларга, боғларга об-ҳаёт берадиган тез оқар Оқсув, Танҳаздарё, Сужар дарёлари шу ердан бошланади.

Чангалзорларда ноёб жониворларни учратиш мумкин. «СССР Қизил китоби»га ёввойи ҳайвонлар ва паррандаларнинг бир қанча турлари ёзиб қўйилган. Массивда қор қоплони, Туркистон силовсини, бургут, сувсар яшайди. Бу ердаги ўрмонлар сув сақлашда ҳамда тоғ бағридаги тупроқни нурашдан пухта ҳимоя қилишда катта аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон ССР давлат ўрмон хўжалиги барча қўриқхоналари ва заказникларининг умумий майдони 300 минг гектардан анча кўплик қилади. Табиий комплекслар тўқай, дашт ва тоғ зоналарида жойлашган бўлиб, ҳар бири ўзининг кўриниши, ўсимликлар ва жониворларнинг турлари жиҳатидан «ўз қиёфаси»га эга. Илмий ишни яхшилаш учун тузилган кенгашга таниқли олимлар, мутахассислар киритилди.

Республикада ушбу беш йилликда Сурхондарё областида тағин иккита янги давлат қўриқхонаси ташкил этиш кўзда тутилади.

(ЎзТАГ).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

ТЕЗ КУНДА ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

СОФОКЛ
АСҚАД МУХТОР ТАРЖИМАСИ

«АНТИГОНА»

Саҳнага қўювчи — СССР халқ артисти, Т. Шевченко номли давлат мукофотининг лауреати **Д. АЛЕКСИДЗЕ.**

Режиссёр — **Р. ҲАМИДОВ.**

Рассом — Грузия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР давлат мукофотининг лауреати **П. ЛАПИАШВИЛИ.**

Композитор — СССР халқ артисти, СССР давлат мукофотларининг лауреати **О. ТАКТАКИШВИЛИ.**

Хореограф — Грузия ССРда хизмат кўрсатган артист **Ю. ЗАРЕЦКИЙ.**

Спектакль кеч соат 7.30 да бошланади.
Касса эрталаб соат 10 дан очиқ.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
17 ИЮЛДАН БОШЛАБ
ЛАТВИЯ ССР ЦИРК УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

БУТУНИТТИФОҚ ЦИРК НОМЕРЛАРИ КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ, ЛАТВИЯ ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ СТЕПАН ДЕНИСОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ

«УССУРИЯ ЙЎЛБАРСЛАРИ» АТТРАКЦИОНИ

ЛАТВИЯ ССР ХАЛҚ АРТИСТИ АНТОНИО РАҲБАРЛИГИДАГИ МАСХАРАБОЗЛАР ГРУППАСИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.
Билетлар сотилмоқда. Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.
Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари 15.00 ва 19.30 да бошланади.
СПРАВКАЛАР ОЛИШ УЧУН ТЕЛЕФОН: 44-35-91.

ТОШКЕНТ ТАЯНЧ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
1976—77 УҚУВ ЙИЛИ УЧУН
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКУМ АГРОНОМИЯ, УСИМЛИК ҲИМОЯСИ, ЕР ТУЗИЛИШИ (сиртқи бўлимда фақат агроном мутахассислиги бўйича) МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Техникумнинг кундузги ва сиртқи бўлимларига тўлиқсиз ёки тўлиқ ўрта маълумотли СССР гражданлари кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширгандан сўнг қабул қилинадилар.

СИРТҚИ БУЛИМГА ФАҚАТ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТАРМОҚЛАРИДА ИШЛАЙДИГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

УҚИШ МУДДАТИ — кундузги бўлимда 3 йилу 6 ой ва 2 йилу 6 ой;
сиртқи бўлимда — 4 йилу 6 ой ва 2 йилу 6 ой.

Техникумга қабул қилишда СССР Қуролли Кучларида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, танлаган мутахассислиги бўйича камида 2 йил иш стажига эга бўлганлар, колхоз ва совхозлардан белгиланган тартибда йўлланма билан келганларга имтиёзлар берилади.

Танланган мутахассислиги кўрсатилиб, техникум директори номига ёзилган ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 3 дона фотосурат.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт ва ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАРДАН ҲУЖЖАТЛАР 31 ИЮЛГАЧА, УРТА МАЪЛУМОТЛИЛАРДАН ЭСА 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 1 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

СИРТҚИ БУЛИМГА ҲУЖЖАТЛАР — 1 октябрдан 30 ноябргача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари — 1 ноябрдан 14 декабргача қабул қилинади.

8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР: рус тили (диктант), математика (оғзаки)дан кириш имтиҳони топширадилар.

Урта маълумот билан ер тузилиши мутахассислигига кирувчилар рус тили (иншо), ўзбек группаларига кирувчилар — ўзбек тили ва адабиёти (иншо)дан ва математика (оғзаки)дан кириш имтиҳонлари топширадилар.

Агрономия ва ўсимликлар ҳимояси мутахассислиги бўйича кирувчилар рус тили ва адабиёти (иншо)дан, ўзбек группаларига кирувчилар эса ўзбек тили ва адабиёти (иншо), химия (оғзаки)дан кириш имтиҳони топширадилар.

Техникумни тугатганлар асосий мутахассисликлардан ташқари яна пахта териш машинаси ҳайдовчиси, тракторчи, ҳаваскор шофёр ихтисосларини ўрганадилар.

Техникум адреси: Тошкент шаҳар-128, С. Раҳимов район, Парашютная кўчаси, 17-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 8, 14-автобусларнинг «Известия» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Буратино кўргазмаси. 11.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.00 — XXI ёзги олимпия ўйинларида. 15.50 — **Дарё ва осмон** (ҳужжатли фильм). 16.15 — Китоб, давр, китобхон. 16.45 — Концерт. 17.30 — В. Маяковский поэзияси. 17.50 — Тошкентда шундай завод бор (телеочерк). 18.20 — **Найза таққан бола** (телеспектакль, 2-серия). 19.00 — Янгиликлар. 19.30 — Концерт. 19.55 — «Тўққизинчи студия». 20.55 — **Тўнғич ўғил** (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — «Вақт». 22.30 — XXI ёзги олимпия ўйинларида.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Қўғирчоқ фильм. 12.00 — Қизиқарли учрашувлар. 12.30 — **Ботир бола ҳақида эртак** (бадиий фильм). 18.20 — Концерт. 19.00 — Мультфильм. 19.20 — Мусобақа, тажриба, ташаббус. 19.45 — «Ахборот». 20.20 — Янгича урф-одат ва анъаналар — турмушга. 20.30 — Ўзбекистоннинг студент-қурилиш отрядлари Ивановода (биринчи кўрсатув). 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Ғўза парвариши — зарбдор фронт. 21.40 — Концерт. 22.30 — **Чор атроф фронт** (бадиий фильм, 1-серия).

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми, механика ва процессларни бошқариш бўлими, М. Т. Ўрозбоев номидаги механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳ. Ҳ. Усмонхўжаевга онаси

Хайри МИРСОАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театри дирекцияси, партия, касаба союз ташкилотлари театрнинг бош режиссёри М. Бобоевга акаси

Умарали УМАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Кўрлар жамиятининг Марказий правлениеси Самарқанд шчетка фабрикасининг собиқ директори, республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1925 йилдан КПСС аъзоси

Умар МУСЛИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институти коллективи фанлар бўйича директор ўринбосари, профессор Э. А. Ориповга онаси

Жамила УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 13252 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 168.